

18
MONOGRAFIJE CPA

MAGDALENSKA GORA VETROLOM V LETU 2013

18
MONOGRAFIJE CPA

MAGDALENSKA GORA VETROLOM V LETU 2013

MONIKA ARH, TADEJA MULH, MIJA ČERNE,
MAJA LAVRIČ, GAŠPER RUTAR

Monografije CPA 18

Magdalenska gora. Vetrolom v letu 2013

avtorji

Monika Arh, Tadeja Mulh, Mija Černe, Maja Lavrič,
Gašper Rutar

prevod v angleščino

Maja Sužnik

izdajatelj

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Poljanska cesta 40, SI-1000 Ljubljana
<http://www.zvkds.si>

oblikovanje in prelom

Nives Zupančič

uredniški odbor

Barbara Nadbath, odgovorna urednica
Tadeja Mulh, glavna urednica
Nives Zupančič, oblikovalka zbirke in likovna urednica
Vanja Celin, tehnična urednica
Nika Čremošnik, članica

vektoriziranje risb gradira

Nataša Svenšek

recenzentka

Martina Blečič Kavur

terenske fotografije in fotografije najdb

Maja Lavrič, Davorin Ciglar Milosavljević

izdelava načrtov in risb (preseki, tlorsi) najdišča

Gašper Rutar

Spletna izdaja

lektoriiranje slovenskega besedila

Nina Krajnc

Vse edicije zbirke Monografije CPA so brezplačne.

Najdete jih na povezavah:

<http://www.zvkds.si/sl/kategorija-publikacije/e-knjige>

<https://www.dlib.si/>

© 2022 Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Vse pravice pridržane.

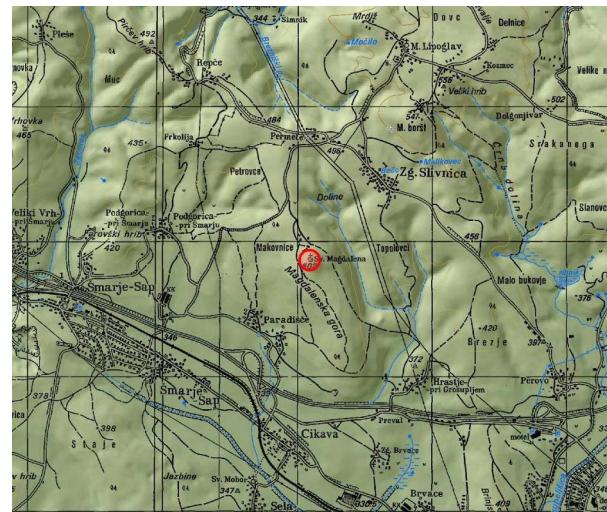
ISSN 2630-208X

Vsebina

- 5 **1 Uvod**
- 6 **2 Historična analiza in opis prostora**
Mija Černe, Maja Lavrič, Tadeja Mulh, Gašper Rutar
- 10 **3 Arheološko dokumentiranje uničenja po vetrolomu leta 2013**
Mija Černe, Maja Lavrič, Tadeja Mulh
- 18 **4 Analiza in interpretacija odkritega gradiva**
Monika Arh
18 Starejša železna doba
18 Mlajša železna doba
23 Poznosrednjeveško in novoveško gradivo
- 25 **5 Zaključek**
Tadeja Mulh, Monika Arh, Mija Černe, Maja Lavrič
- 26 **6 Magdalenska gora**
Tadeja Mulh, Monika Arh, Mija Černe, Maja Lavrič
- 27 **7 Viri in literatura**
29 Spletni viri
- 30 **8 Katalog stratigrafskih enot**
- 31 **9 Katalog gradiva**
Monika Arh

1 Uvod

Na območju Magdalenske gore so bile leta 2013 zaradi uničujočega neurja, ki je znotraj območja vavoranega arheološkega najdišča Zgornja Slivnica – Arheološko najdišče Magdalenska gora (EŠD 880) izruvalo več dreves, izvedene predhodne arheološke raziskave (sl. 1).

Slika 1 Lokacija predhodnih arheoloških raziskav (vir: Atlas okolja, http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso).

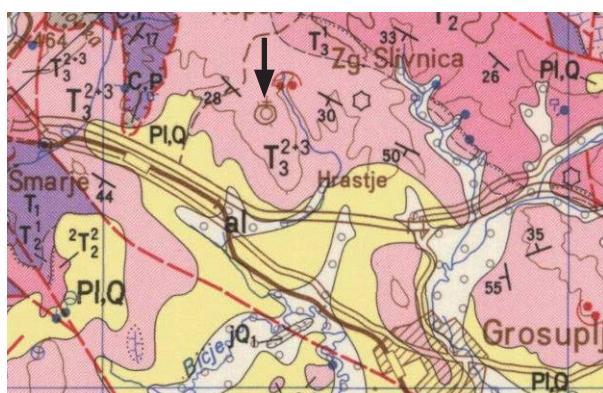
1 Historična analiza in opis prostora

Mija Černe, Maja Lavrič, Tadeja Mulh, Gašper Rutar

Območje, uničeno ob neurju, leži znotraj arheološkega najdišča, registriranega kot *Zgornja Slivnica – Arheološko najdišče Magdalenska gora* (EŠD 880).¹ Za prazgodovinsko naselje je bila izbrana naravno zavarovana vzpetina (504 m) na vzhodnem obrobju Šmarske doline, ki predstavlja nadaljevanje Grosupeljske kotline. Obkrožajo jo Ljubljansko barje, Posavsko hribovje in nizki dolenski kras. Pokrajino prepredajo mnogi prelomi, med katerimi največji z dinarske smeri poteka po Šmarski dolini proti Ljubljanskemu barju in je meja med Posavskimi gubami in severozahodno Dolenjsko. Pri Šmarju - Sapu je obod Grosupeljske kotline najnižji. Tamkajšnji preval med Velikim Vehom in Razdrtim, ki leži zahodno od Magdalenske gore, je imel vedno velik pomen za prehod iz Ljubljanske kotline v osrednjo Dolenjsko. Pobočje se na tem mestu položno spušča proti 50 m nižjemu Ljubljanskemu barju. Na vzhodu pa grosupeljski fluviokraški ravnik od šentviškega ločuje višnjegorski klanec. V pokrajini se stikajo različne tektonske in kamninske enote. Geološko podlago tvori pretežno triadni dolomit, nanj pa je bila z višjega sveta nanesena debela plast pliocenske rjavordeče gline, ki je nastala pri preperevanju mezozojskih karbonatnih kamenin. V tej rjavordeči glini so okrogle limonitne konkrecije, ki so nastale kot sekundarna tvorba v glini in so bile nekoč primaren vir za pridobivanje železa. V skupino svinčeve-cinkovih rudišč licijske antiklinale sodijo tudi rudišča v zaledju Magdalenske gore: Pleše, Paradišče in Podlipoglav, imenovano tudi Javorje. Na nepropustnih starotriasnih kamninah okrog Šmarja je razvjeta mreža potočkov, ki imajo na okoliškem dolomitu mnoge dotoke v obliki kraških izvirkov v dnu dolin ali na bližnjih pobočjih. Južno od Šmarja - Sapa se iz več izvirkov mokrotne Šmarske doline poraja potok Mali breg. Izpod Zgornje Slivnice priteka vanj

mimo Hrastja in Cikave potoček, ki se vije ob jugovzhodnem vznožju Magdalenske gore, njegovo krito pa se napolni le ob visokih vodah. Vodno zajetje je tudi na severni strani tik pod vrhom Magdalenske gore. To področje ima vlažno zmernocelinsko podnebje. Večino Dolenskega podolja prekrivajo pokarbonatne prsti, ki se širijo v 5–10 km širokem pasu od Šmarja do Novega mesta. Neposredno na dolomitu ležijo rdečerjave gline, znane tudi kot plodna kraška rdeča prst, ki se je največ ohranilo prav na območju Šmarske doline in predstavlja ugodna tla za agrarno izrabo. Z reliefnimi in vodnimi razmerami je tesno povezano tudi rastje. Polovico površin danes pokriva gozd. V Grosupeljski kotlini so za obdelovanje in poselitev najugodnejši rahlo dvignjeni robni deli kotline, kjer dolomit pokrivajo debeli nanosi rdečerjave ilovice. Pelodne analize vzorcev iz Grosupeljske so pokazale na prisotnost človekovega delovanja v preteklosti. Relativno dobri travniki, primerni za govedorejo, se tod širijo tudi danes (sl. 2).²

Magdalenskogorski kompleks, ki ga sestavljajo halštatsko- in latenskodobno utrjeno gradišče z več obrambnimi nasipi in gomilnimi ter planimi grobišči v njegovem

Slika 2 Geološka karta območja (vir: Geološka karta Slovenije, merilo 1 : 25000, Ribnica).

¹ RKD.

² Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, 9–11.

vi okolici, je bil poseljen od pozne bronaste dobe do mlajše železne dobe (sl. 3). Gre za pomembnejše najdišče starejše železne dobe v vzhodnih Alpah. Največji razmah je Magdalenska gora glede na številne pokope doživelva v 5. in 4. stoletju pr. n. št. V tem času je zavzemala eno ključnih mest v dolenjski železnodobni skupnosti. Takrat je cvetela kovinarska obrt, ki se odraža v izjemnih rokodelskih izdelkih, med katerimi so zastopani številni predmeti situlski umetnosti. Pomembno vlogo je odigrala tudi v trgovinski menjavi, kar dokazujejo dragocene uvožene grobne najdbe, kot so importi iz italskih delavnic, konji s skitskega območja, jantar itd.³ Naselje na Magdalenski gori sodi med večja prazgodovinska gradišča, kar jih poznamo na Dolenjskem.

Grobišče v okolici, ki se uvršča med večje halštatske nekropole Dolenjske, obsega 36 gomil, od katerih je bila večina v preteklosti prekopana ali vsaj načeta z vkopi.⁴ Največ gomil sta konec 19. in na začetku 20. stoletja prekopala starinokop Jernej Pečnik in vojvordinja Mecklenburška.⁵ Bogate grobne najdbe hranijo Narodni muzej Slovenije, Naravoslovni muzej na Dunaju, Muzej za prazgodovino v Berlinu in v Cambridgeu, Massachussets, ZDA.⁶

V okolini območja obdelave je registriranih več prazgodovinskih najdišč, kot so *Vrh pri Šmarju – Arheološko območje Vrhovka* (EŠD 11873, sl. 4: 1), *Veliki Lipoglav – Prazgodovinsko grobišče Roje* (EŠD 18793, sl. 4: 2), *Mali Lipograv – Gradišče Mrdiž* (EŠD 18794, sl. 4: 3), *Pance – Arheološko najdišče pri Koritu* (EŠD 16741, sl. 4: 4), *Grosuplje – Arheološko območje Brinjski hrib* (EŠD 11865, sl. 4: 7) in *Šmarje - Sap – Arheološko najdišče Farovški hrib* (EŠD 11878). V zgodnjerimskem času so bila po raziskavah sodeč gradišča že opuščena in življenje se je preselilo v šmarsko nižino, ob rimsko državno cesto Emona–Siscija, ki je potekala ob vznožju Magdalenske gore. Upravni in administrativni center je za nadaljnja štiri stoletja postala bližnja Emona, nova naselbina v dolini pod Magdalensko goro pa je bila najverjetneje le manj-

ši *vicus* ob poti, v katerem so bili naseljeni staroselci.⁷ Rimske najdbe, ki zaznamujejo potek ceste, se v starejši literaturi omenjajo strnjeno od vasi *Tlake* (*Tlake – Arheološko območje*, EŠD 11886, sl. 4: 14) in Razdrtega (*Šmarje - Sap – Arheološko najdišče Razdrto*, EŠD 11900, sl. 4: 12) preko Šmarja, ob Farovškem hribu in na poti v Podgorico ter skozi Sap (*Šmarje - Sap – Cerkev sv. Križa*, EŠD 2534, sl. 4: 13), dalje do Paradišča (*Paradišče – Arheološko najdišče*, EŠD 11874, sl. 4: 9) in Sel pri Šmarju (*Sela pri Šmarju – Arheološko območje*, EŠD 11881, sl. 4: 8).⁸ Od Šmarja oziroma Cikave se je stranska pot odcepila naravnost proti jugu in vodila mimo železniške postaje v Grosupljem, kjer so ob koncu 19. stoletja od gradnji železniške postaje dokumentirali starejše železnodobno in rimske grobišče (*Grosuplje – Arheološko najdišče ob železnici*, EŠD 11867, sl. 4: 9). Z arheološkimi raziskavami leta 2011 so bili odkriti sledovi izrabe prostora od srednje do pozne bronaste dobe in v rimske dobi.⁹ Prazgodovinske in rimske nasebitvene ostaline so bile odkrite tudi ob cerkvi sv. Mihaela v Grosupljem (*Grosuplje – Arheološko najdišče ob cerkvi sv. Mihaela*, EŠD 11866, sl. 4: 8) (RKD). Zahodno od Magdalenske gore sta locirana delno odkrita antična nekropola (*Velika Stara vas – Nekropola*, EŠD 11893, sl. 4: 5) ter prazgodovinsko in rimske grobišče (*Perovo – Arheološko območje*, EŠD 11877, sl. 4: 6) s sledovi rimske ceste, ob kateri leži rimske grobišče (RKD). Z območja Perovega se v starejših virih omenja najdba plavutaste sekire.¹⁰

Od pozne antike do poznejših obdobij srednjega veka je imel za šmarski prostor v smislu kontinuitete prometnih tokov izjemno vlogo rimske cestni sistem, kar dokazujejo imena naselij *Tlake* („tlakovana cesta“) in *Razdrto* („ruševine rimskega imperija“), ki sta nastali ob pomembni antični prometnici Emona–Siscija.¹¹ Verjetno je po tej cesti potekalo tudi koloniziranje Slovanov v 7. in 8. stoletju.¹² Iz tega časa izvirajoče naselbine so gručastega tipa, s poljsko razdelitvijo na prvotne grude. Mreža prafar v zgodnjem srednjem

³ Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004; Tecco Hvala 2007: 72–72; Teržan 2007, 81–90; Dular 2021, 34.

⁴ RKD; ANSI, 200–201; Guštin, Dular 1974; Tecco Hvala, Dular, Kocuvan 2004, 15–16, 97–98; Tecco Hvala 2012: Dular 2021, 34.

⁵ Dular 2003, 71–72.

⁶ Splet 1.

⁷ Štibernik 2007, 91–105.

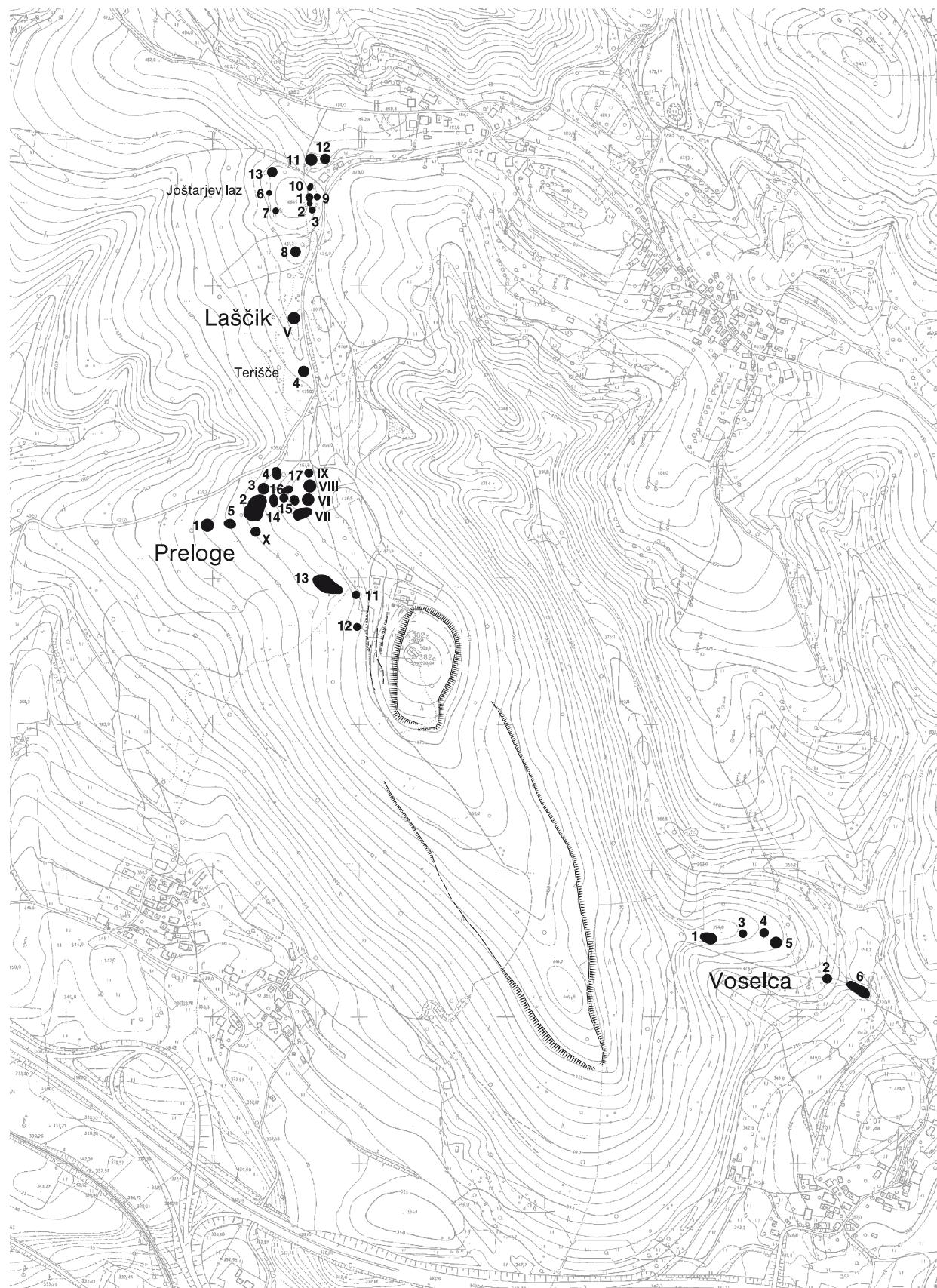
⁸ ANSI, 202; Štibernik 2007, 93–105.

⁹ RKD; ANSI, 202; Predan 2011.

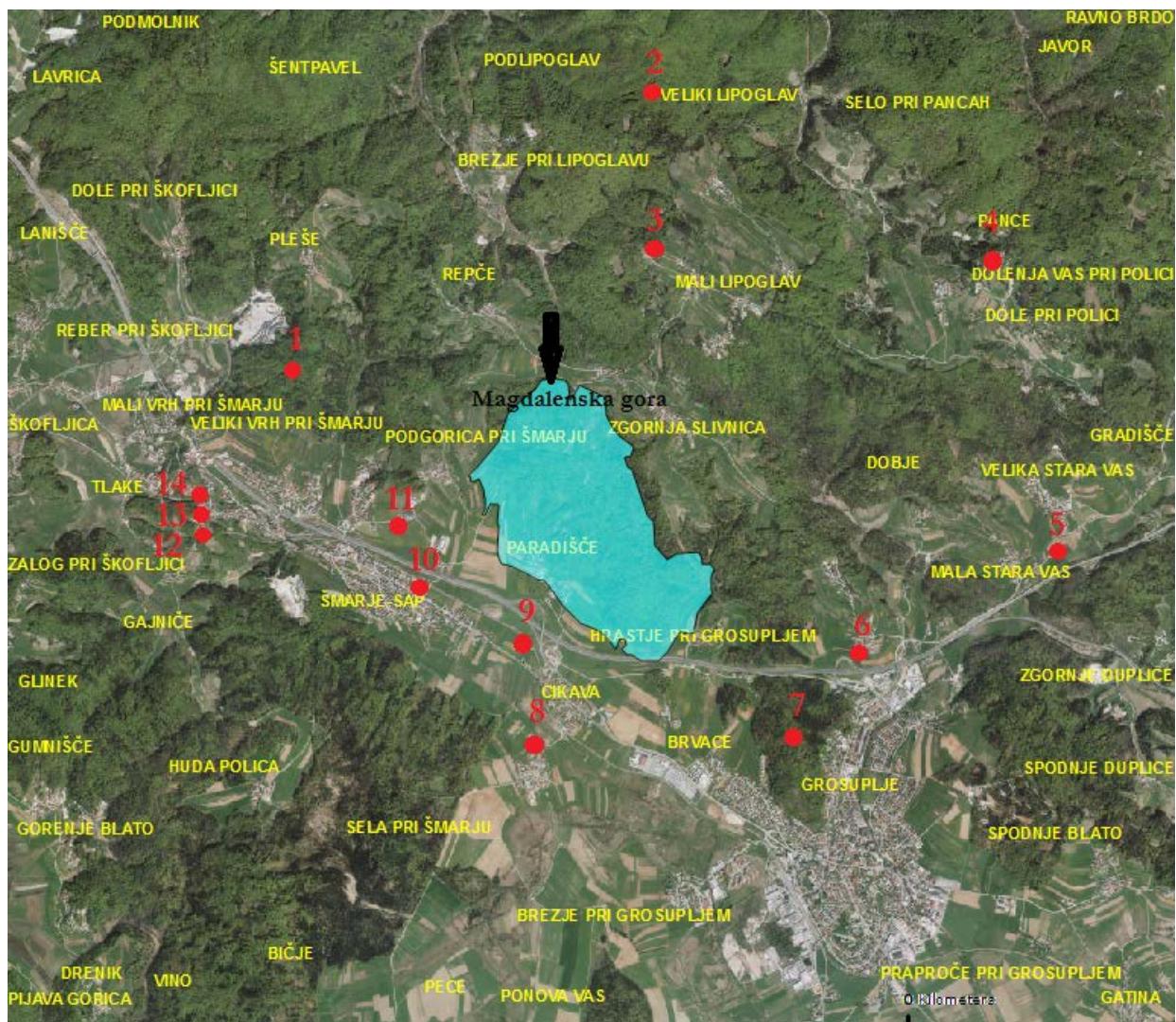
¹⁰ ANSI, 179.

¹¹ Kosi 1998, 10–12.

¹² Bricelj 2010, 82.

Slika 3 Naselje in gomile na Magdalenski gori (Tecco Hvala, Dular, Kocvaran 2004, sl. 4).

Slika 4 Arheološka najdišča v okolici Magdalenske gore (dopolnjeno po GISKD – <http://giskd.situla.org/giskd>).

veku je dokaz za tedanjo gosto poselitev ozemlja in že zastavljeno fevdalno organizacijo.¹³ V fevdalni dobi so imeli tod velika posestva Ortenburžani, Turjačani in Višnježorci, kasneje tudi stiški samostan.¹⁴ Nastanek prvih naselij je na območju obdelave izpričan od 13. stoletja dalje.¹⁵ V času visokega in poznega srednjega veka so bile zgrajene številne cerkve, ki so bile v poznejšem času večkrat prenovljene oziroma predelane. Na Magdalenski gori stoji cerkev sv. Marije Magdalene (Zgornja Slivnica – Cerkev sv. Marije Magdalene na Magdalenski gori, EŠD 2530) iz 15. stoletja.¹⁶ V visoki srednji vek sodi nastanek cerkve sv. Križa (imenovane tudi sv. Helene) v Tlakah (EŠD 2534), kjer sta danes

dva rimska nagrobnika, in cerkev device Marije v naselju Šmarje - Sap (EŠD 749), ki je bila v času turških vpadov obzidana s taborskim obzidjem, od katerega se je ohranil okrogel obrambni stolp, imenovan Turnček.¹⁷ Cerkev sv. Mohorja in Fortunata v Selah pri Šmarju (EŠD 2533) se imenuje po oglejskem škofu Mohorju in njegovem pomočniku Fortunatu, ki sta oznanjala krščanstvo in bila okoli leta 70 usmrčena. Ko so leta 2004 menjavali cerkveni tlak, so odkrili najstarejšo fazo iz časa pozne romanike oz. 13. stoletja; pod današnjim baročnim prezbiterijem sta bila starejši tlak in polkrožna apsida, sredi nje pa oltar.¹⁸

13 Perko, Orožen Adamič 2001, 467.

14 Savnik 1971, 116.

15 Müller et. al. 1995, 196–198.

16 RKD.

17 RKD; Štibernik 2007, 93–94; Peskar 2007, 251–270; Fister 2007, 285–292.

18 Struna, 2005.

2 Arheološko dokumentiranje uničenja po vetroluomu leta 2013

Mija Černe, Maja Lavrič, Tadeja Mulh

Naselje na Magdalenski je dolgo nekoliko več kot 800 metrov, njegova največja širina pa je 220 metrov. Obsega precejšen del podolgovatega grebena, ki poteka v smeri severozahod–jugovzhod. V isti smeri se postopoma spušča tudi teren, vendar pa je naklon razmeroma blag, zato je bilo v naselju veliko ravnega prostora. Naselje na Magdalenski gori se deli na zgornji del ob pozognotski cerkvi sv. Marije Magdalene in spodnji del, ki obsega ostali del grebena.

Zgornji del naselja je bil posebej utrjen. Potek nekdanjega obzidja je dobro viden in ga je mogoče slediti po celi dolžini. Ohranil se je kot rob razmeroma močne ježe (široke do 12 metrov), za katero je nastala nagnjena terasa. Terasa se je najlepše ohranila na južni in severovzhodni strani naselja, saj so na teh območjih obzidje skoraj v celoti prilagodili konfiguraciji terena. Na južni strani obzidje ni sklenjeno, ampak poteka v značilnem zamiku, skozi katerega je proti vrhu speljan današnji kolovoz. Na tem mestu je bil skoraj gotovo tudi prazgodovinski vhod v zgornji del naselja. Po zahodnem pobočju se pod obzidjem zgornjega dela naselja vleče nekaj teras. Njihov potek ni najbolj jasen, saj se praviloma nadaljujejo v ježe tamkajšnjih njiv oziroma travnikov. Terase so razmeroma ozke, zato na njih ni bilo veliko prostora. Ne glede na to pa je zelo verjetno, da so nastale že v prazgodovinskem času. Notranjost zgornjega dela naselja je spremenjena, predvsem zaradi gradnje cerkve, cerkvenega dvorišča in najverjetnejše peskokopov. Bolje so ohranjeni predeli tik za zidom, ob katerem se vlečejo razmeroma lepe terase.

Utrjen je bil tudi spodnji del naselja. Tu je obzidje nekoliko slabše ohranljeno, kar še zlasti velja za jugozahodni rob gradišča, ki je v razdalji 200 metrov v celoti uničen. Kljub temu pa je obod jasen. Stik spodnjega obzidja z zgornjim ni ohranjen, saj se ježa na obeh krakih izteče v pobočjih hriba. Vhod v spodnji

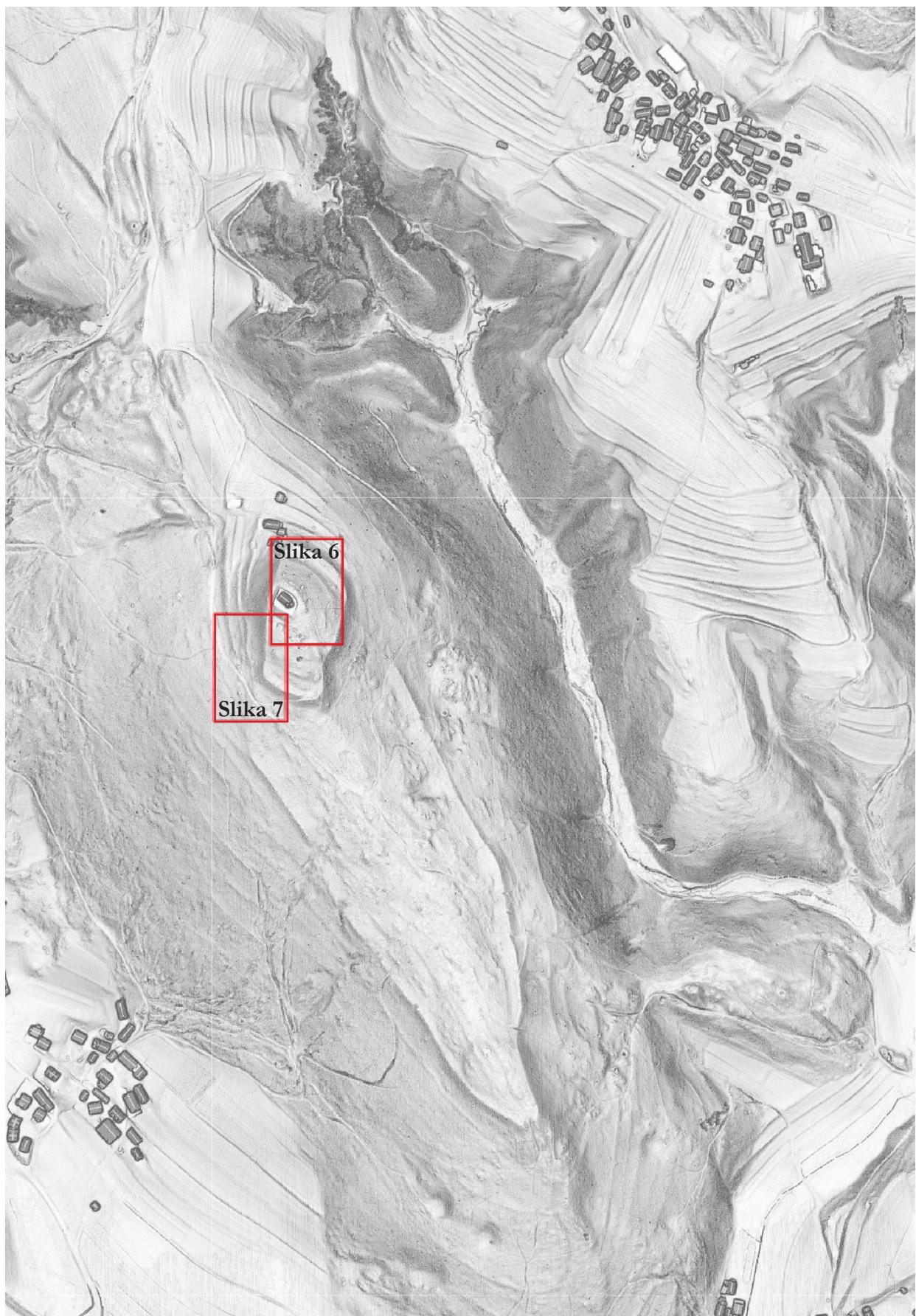
del naselja je bil na jugovzhodnem koncu, kjer je v obzidju vrzel, ki jo obdajajo naravne skale.¹⁹

Neurje, ki je zajelo območje Magdalenske gore, je izruvalo več dreves, ležečih večinoma na prvi terasi severovzhodno od cerkve sv. Marije Magdalene. Raziskave so na tem območju potekale v obliki arheološkega dokumentiranja poškodovane površine ob izruvanju drevesnih panjev. Skupno smo dokumentirali 38 izruvanih drevesnih panjev ali njihovih skupkov. Na terastem pobočju, poraščenem z gozdom, severovzhodno od cerkve sv. Marije Magdalene, smo jih dokumentirali 29 (od št. 1 do 29), jugozahodno od omenjene cerkve pa še 9 (od št. 30 do 38).

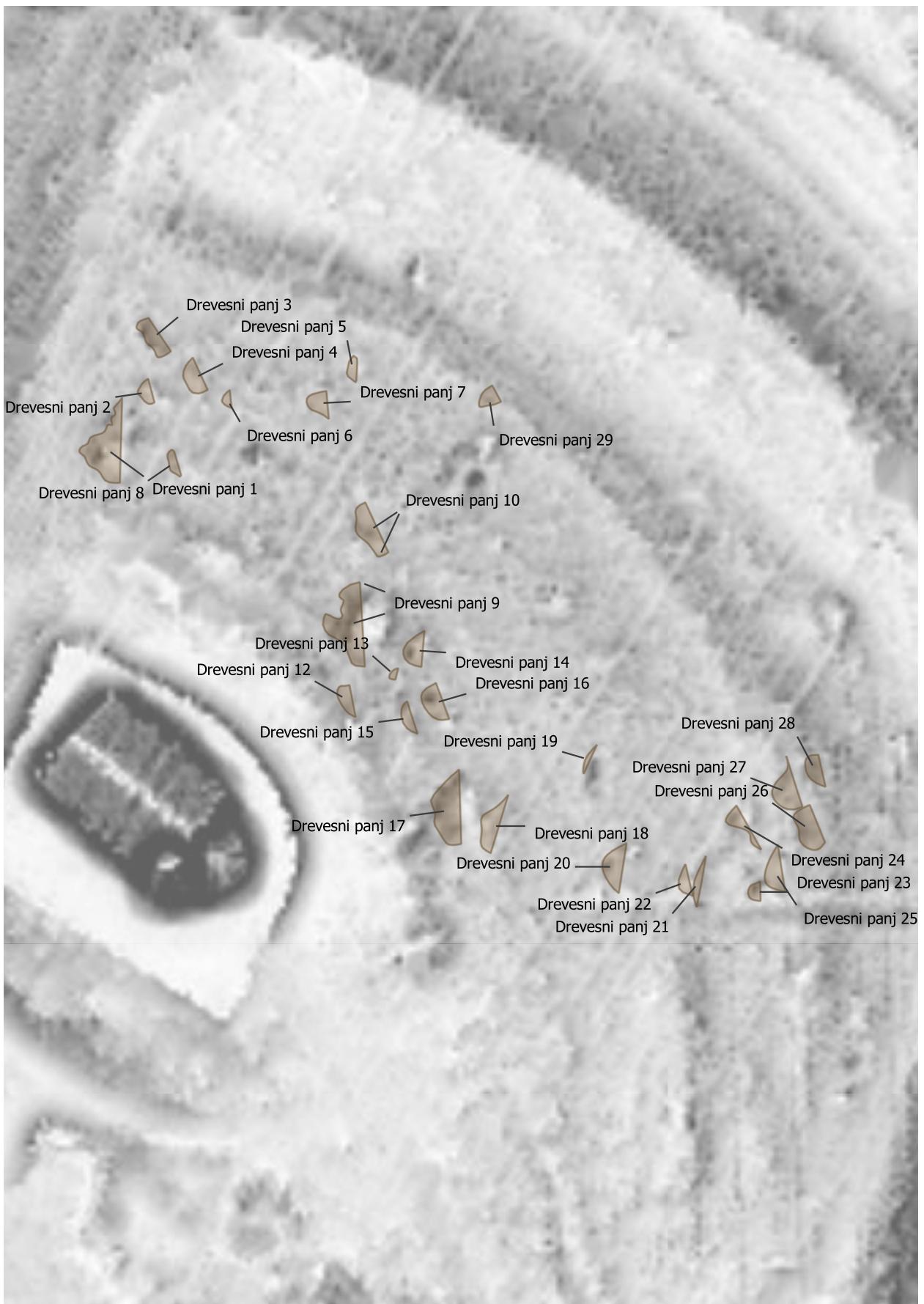
Drevesni panji so bili, kjer je bilo to z vidika varnosti na terenu mogoče, umeščeni v državni koordinatni sistem – D48/GK z laserskim tahimetrom. Preseke posameznih izruvanih drevesnih panjev ali njihovih skupkov smo očistili ter dokumentirali s fotografijami in opisno. Po stratigrafskih enotah so bile pobrane vse najdbe, ki so bile na površini in med koreninami izruvanih drevesnih panjev. Drevesne panje št. 36 (uničena površina: 1,82 m × 1,03 m × 0,30 m), 37 (uničena površina: 1,8 m × 1 m × 0,32 m) in 38 (uničena površina: 1,7 m × 1,08 m × 0,53 m), ki so se nahajali na robu pobočja in kjer ni bilo ugotovljenih arheoloških struktur ali najdb, zaradi slabe dostopnosti nismo mogli v celoti dokumentirati.

Glede na to, da notranjost gradišča do zdaj še ni bila raziskana, smo z dokumentiranjem uničenja pridobili prve podatke o stratigrafiji naselbine. Stratigrafija najdišča, ki se je pokazala v poškodovanih površinah, je bila relativno preprosta. Zgornja plast je bila sestavljena iz humusne zemljine, preperevajočega listja in korenin (SE 1). Pod njo je bila plast temno sivorjavega ilovnatega melja (SE 2), ki je prekrivala plast preperelega

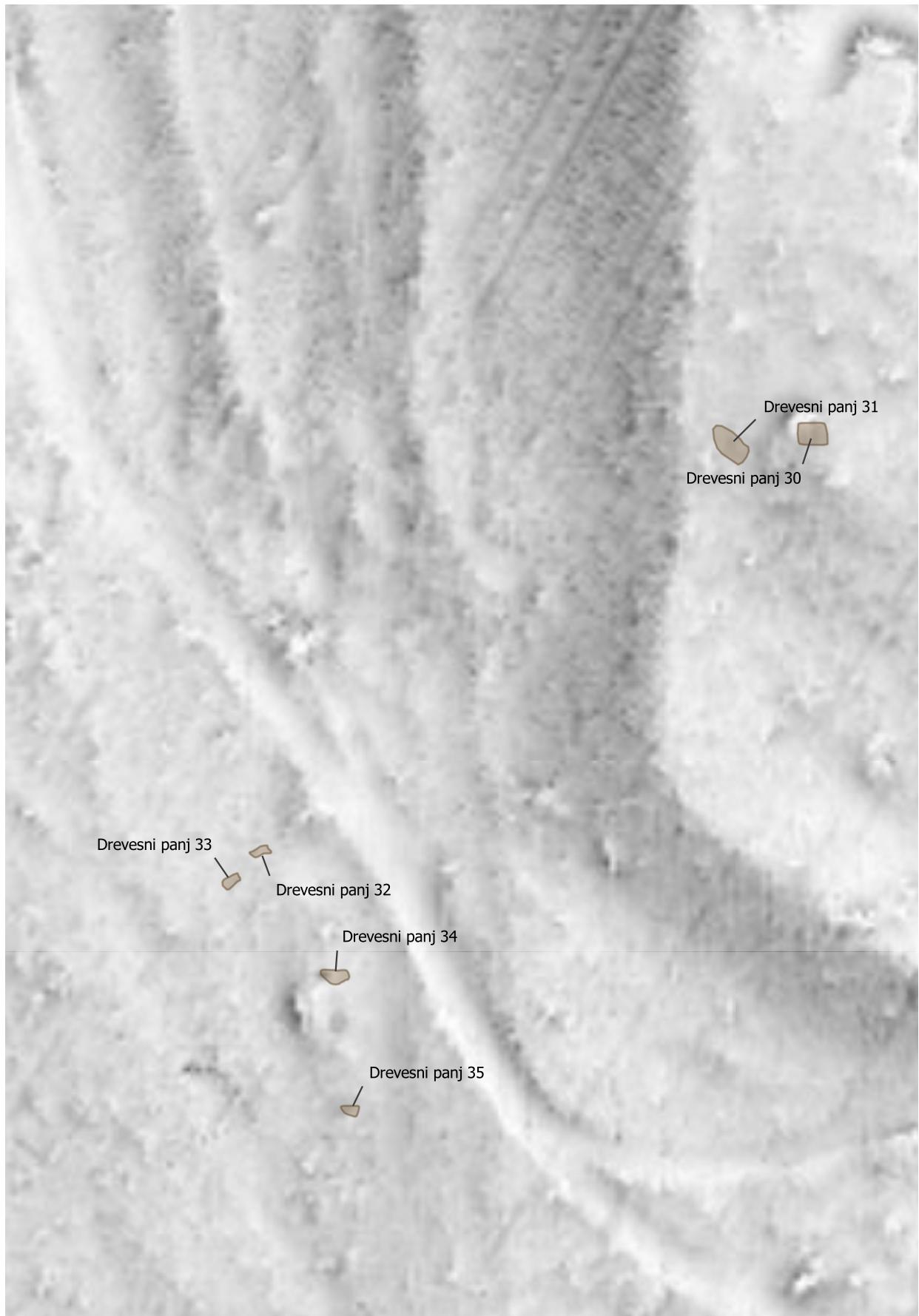
¹⁹ Dular 2021, 34.

Slika 5 Pregledni načrt naselja in gomilnih grobišč na Magdalenski gori na vizualizaciji ZLS. Merilo 1 : 7000.

Slika 6 Podrobnejši načrt lokacije dokumentiranih panjev na vizualizaciji ZLS. Merilo 1 : 500.

Slika 7 Podrobnejši načrt lokacije dokumentiranih panjev na vizualizaciji ZLS. Merilo 1 : 500.

apnenčastega kamenja (SE 3). To kamenje je zgornji sloj preperele geološke apnenčaste žive skale (SE 4). Pri drevesnih panjih 7 (sl. 10), 19 in 20 je bila nad plastjo preperevajočega apnenčastega kamenja (SE 3) plast rdečerumenega ilovnatega peska, spojenega s hišnim lepom (SE 5). Pri drevesnem panju 19 smo dokumentirali peščeno plast, ki jo je sestavljal več vodoravnih pasov; prvi pas je sestavljal grob rdečerumen ilovnati pesek, ki je bil naložen na svetlo rdeč fin pesek, pod katerim se je ponovno pojavil grob rdečerumen ilovnati pesek (sl. 11). Peščena plast je imela jasno linearno linijo, ki je bila vidna tako v profilu kot na dnu uničene površine izruvanega drevesnega panja.

V linearnih pasovih je bil hišni lep odkrit tudi pri drevesnih panjih 1 (sl. 15) (več kot 500 odlomkov),

7 (več kot 900 odlomkov) in 20 (več kot 20 odlomkov), med koreninami drevesnih panjev in v presekih poškodovanih površin pa v večjem številu še pri drevesnih panjih št. 8 (20 odlomkov), 14 (več kot 100 odlomkov), 17 (več kot 60 odlomkov) in 35 (skoraj 200 odlomkov). Na podlagi distribucije hišnega lepa in najdb glinenih uteži, žrmelj ter žlindre (drevesni panji 1, 7, 14, 17, 21, 26 in 35) bi lahko sklepali o lokacijah prazgodovinskih objektov, vendar pa le te niso bile potrjene z arheološkimi strukturami.

Pri izruvanih drevesnih panjih jugozahodno od cerkve sv. Marije Magdalene najdb lončenine ali delov hišnega lepa, z izjemo drevesnega panja 35 (sl. 16), nismo odkrili. Stratigrafsko je bil na tem območju sloj zemljine (SE 2) bistveno tanjši ozziroma ga sploh ni bilo.

Slika 8 Dokumentirano uničenje drevesnega panja 3, v preseku vidne SE 1, SE 2 in SE 3.

Slika 10 Dokumentirano uničenje drevesnega panja 7, v preseku vidne SE 1, SE 2, SE 5, SE 3 in SE 4.

Slika 9 Dokumentirano uničenje drevesnega panja 9, v preseku vidne SE 1, SE 2, SE 3 in SE 4.

Slika 11 Horizontalni peščeni pasovi SE 5 pri drevesnem panju 19.

Slika 12 Pregledni načrt izruvanih dreves (panjev) s predstavitevijo distribucije odkritih najdb, in sicer prazgodovinske in srednjeveške lončnine ter hišnega ometa. Merilo 1 : 500.

Slika 13 Pregledni načrt izravnanih dreves (panj) s predstavljivijo distribucije odkritih najdb, in sicer prazgodovinske in srednjeveške lončnine ter hišnega ometa. Merilo 1 : 500.

Slika 13 Pregledni načrt izruvanih dreves (panjer) s predstavljivjo distribucije odkritih najdb, in sicer prazgodovinske in srednjeveške lončenine ter hišnega ometa. Merilo 1 : 1000.

3 Analiza in interpretacija odkritega gradiva

Monika Arh

V izkopanih plasteh je bilo skupaj odkritih nekaj manj kot 3000 drobnih najdb, od tega kar 912 odlomkov lončenine in 1867 odlomkov hišnega lepa. Med gradivom se pojavljajo tudi redki odlomki keramičnih uteži, kosi kamnitih žrmlj, kosi žlindre in živalske kosti, odkrita pa sta bila tudi del peresovine in del noge bronaste fibule. Na podlagi pregleda drobnih najdb je bilo ugotovljeno, da večina drobnega gradiva, z izjemo redkih odlomkov poznosrednjeveške in novoveške lončenine, sodi v prazgodovinsko obdobje, pri čemer velika večina odlomkov datira v obdobje mlajše železne dobe, nekaj odlomkov pa domnevno sodi v halštatsko obdobje. Prazgodovinske najdbe kažejo tipičen naselbinski značaj najdišča.

Časovno pripadnost prazgodovinskega gradiva smo določili na podlagi odlomkov različnih posod, ki smo jim lahko določili tipološko obliko, ter okrašenih odlomkov. Odlomki lončenine so večinoma ohranjeni fragmentarno, površina je pogosto poškodovana.

Starejša železna doba

V obdobje starejše železne dobe domnevno sodi nekaj odlomkov, ki se od preostalega gradiva ločijo glede na tehnoloških značilnosti²⁰ ali okras. Mednje sodi odlomek prenosnega ognjišča z deloma ohranjenim, navzdol orientiranim držajem (*kat. št. 102*). Predmet iz Gradišča pri Valični vasi s podobno oblikovanim držajem sodi v pozni halštat.²¹

V ta čas sodi tudi odlomek pokrova, ki je na robu okrašen z vtisi (*kat. št. 64*). Okraševanje robov posod z vtisi je namreč priljubljen način okraševanja predvsem v času pozne bronaste in tudi starejše železne

dobe,²² prisotno tudi na robovih pokrovk in pekev.²³ V mlajši železni dobi se ta način okraševanja načeloma ne uporablja, kot tudi ne okras v obliki horizontalnih linij, na katere so pripete poševne linije (*kat. št. 48*). Ga pa poznamo v času starejše železne dobe iz najdišč Cvinger nad Virom pri Stični²⁴ in Poštela.²⁵

Mlajša železna doba

Najštevilčnejše je zastopano gradivo, ki smo ga na podlagi primerjav z ostalimi najdišči datirali v čas mlajše železne dobe. Med mlajšeželeznodobnim gradivom se najpogosteje pojavljajo odlomki lončenine, redki so odlomki keramičnih uteži in odlomki hišnega lepa ter žrmlj.

Najpogostejsa oblika lončenine na najdišču je lonec, pojavljajo se tudi sklede, visoke posode z ozkim vratom ali t. i. glinenke, pekve in miniaturne posodice. Prevladuje prostoročno izdelano posodje, za katero so značilni nepopolno oksidacijsko žganje in rumeno rdečkasti in rjavkasti barvni odtenki. Posodje je bilo večinoma izdelano iz drobnozrnatih lončarskih mas, manjši odstotek tudi iz finozrnatih lončarskih mas, ki poleg drobcev kremena in sljude večinoma vsebujejo večje količine apnenčastih kamenčkov. Površina je pogosto porozna, kar pa je posledica tega, da se je apnenec na površini izlužil skozi čas. Razlog za to trditev je dejstvo, da so pri vseh posodah s porozno površino v notranjosti oziroma na svežih prelomih vidne primesi apnenca. Groba lončenina obsega oblike, kot so lonci, pekve in nekatere oblike skled.

²² Teržan 1990; Dular 2013; Dular, Tomanič-Jevremov 2010, ipd.

²³ Grajski grič na Ptuju (Dular 2013, t. 36: 2), Ormož (Dular, Tomanič-Jevremov 2010, t. 1: 4, t. 48: 4, t. 52: 13, t. 54: 6, t. 110: 10, 11).

²⁴ Grahek 2013b, t. 40: 6.

²⁵ Teržan 1990, t. 1: 5.

²⁰ Manjše količine dodanega apnenca in bolj gladka površina pri grobi keramiki.

²¹ Dular, Breščak 1996, t. 3: 1.

Večinoma so se ohranili odlomki ostenj različnih posod, nekaj je odlomkov ustij, dnov, ročajev in držajev, prisoten je tudi okras.

Na vretenu izdelano posodje je brez izjeme iz zelo finozrnatih lončarskih mas in ima v večini primerov temno – sivo ali črno površino, pojavljajo pa se tudi svetli barvni odtenki. Med fino lončenino sodijo odlomki visokih posod z ozkim vratom (*kat. št. 5, 61, 71*), odlomek ostenja sklede (*kat. št. 16*), odlomek lonca (*kat. št. 15*) in odlomki različnih posod (*kat. št. 17, 54, 69, 70, 96*).

Najštevilčnejša oblika so lonci, ki smo jih razdelili na pet skupin (*sl. 17*). Medtem ko lonci skupin L1 do L4 sodijo med prostoročno izdelano posodje, je lonec L5 izdelan na lončarskem vretenu in sodi med fino keramiko.

Eden od značilnih latenskih odlomkov je keramični lonec L1 z zaobljenim odebeljenim ustjem, okrašen s horizontalno kaneluro in navpičnim glavničenjem (*kat. št. 2*). Lonci z odebeljenim ustjem so na splošno pogosto izdelani iz grafitne keramike, na njih je pogosto prisotno glavničenje ali metličenje, včasih na ramenu, zamejenem s kaneluro. Pogosti so predvsem v pozrem latenu, pojavljajo pa se od srednjega latena dalje.²⁶ Lonec z najdišča Magdalenska gora je izdelan iz lončarske mase, kateri pa grafit ni bil dodan. Omenjene oblike loncev, izdelane iz grafitne keramike ali keramike brez vsebnosti grafita, z okrasom ali brez, se pojavljajo predvsem na mlajšeželeznodobnih naselbinskih najdiščih, kot so Cvinger nad Virom pri Stični,²⁷ Stari grad nad Podbočjem,²⁸ Trnava,²⁹ Ormož,³⁰ Pod Kotom – sever pri Krogu,³¹ Kotare – Baza pri Murski Soboti,³² Kotare – Krogi pri Murski Soboti,³³ Nova Tabla pri Murski Soboti³⁴ in Spodnja Hajdina pri Ptuju,³⁵ odkriti pa so bili tudi na grobi-

ščih, in sicer v Forminu,³⁶ Brežicah³⁷ itd. Poznani so tudi iz sosednje Avstrije³⁸ itd. Med te oblike loncev lahko prištevamo še en odlomek odebeljenega ustja lonca iz drevesnega panja 1 (*kat. št. 18*).

Lonca L2 z izvihanim zaobljenim ustjem, izjemno kratkim vratom in stožčastimi rameni (*kat. št. 3, 108*) imata analogije med gradivom najdišč Cvinger nad Virom pri Stični,³⁹ Gradišče pri Suhadolah,⁴⁰ Podbočje⁴¹ in Kotare – Krogi pri Murski Soboti,⁴² medtem ko so bili številni odkriti na avstrijskem najdišču Lethkogel.⁴³

Odkriti so bili tudi širje trebušasti lonci L3 z izvihanim ustjem in kratkim vratom, ki prehaja v zaobljeno rame in široko odprtino (*kat. št. 39, 65–67*). Dva sta okrašena s horizontalnimi žlebovi na prehodu iz vratu v rame ter z dvojno oziroma trojno žlebljeno valovnico pod njimi (*kat. št. 65, 66*), medtem ko sta dva neokrašena (*kat. št. 39, 67*). Glede na obliko imajo primerjave med latenskim gradivom najdišč Cvinger nad Virom pri Stični,⁴⁴ Kostanjevec nad Tihabojem,⁴⁵ Libna⁴⁶ in Gradišče pri Valični vasi.⁴⁷ Tudi tam je pri loncih pogosto prisotno metličenje ali glavničenje. Analogije imajo tudi med gradivom Lethkogla.⁴⁸

V naslednjo skupino L4 uvrščamo lonec z izvihanim ustjem in blago trebušasto obliko (*kat. št. 13, 14, 68, 107*). Podobni lonci so bili odkriti na najdišču Cvinger nad Virom pri Stični,⁴⁹ Trnavi⁵⁰ ter avstrijskem Frauenbergu.⁵¹

Med značilne oblike pozrega latena sodi tudi odlomek lonca L5 z ravnim robom ustja, izdelan na vretenu iz zelo finozrnate lončarske mase (*kat. št. 15*).

36 Pahič 1966, t. 12: 8.

37 Černe, Arh, Mulh 2017, kat. št. 20.

38 Frauenberg pri Lipnici (Tiefengräber 1997, Taf. 3: 7, 8, Taf. 4: 1, 2, Taf. 6: 3, 5, Taf. 9: 1–4, Taf. 10: 6, 7, Taf. 11: 5–7 ipd.); Lethkogel pri Stainzu (Baur 2009, Taf. 1–4 ipd.).

39 Grahek 2013b, t. 19: 10, 14, t. 72: 14, t. 94: 18.

40 Dular, Pavlin, Tecco Hvala 2003, t. 1: 1, 4.

41 Guštin, Cunja, Predovnik 1993, sl. 8: 27.

42 Kerman 2011c, G438–G441.

43 Baur 2009, Taf. 3: 1, 2, Taf. 14: 3, Taf. 18: 5, Taf. 19: 2, 3.

44 Grahek 2013b, t. 11: 5, t. 49: 19, t. 50: 1, t. 79: 7, t. 92: 3, t. 93: 15, t. 94: 8, 20.

45 Dular, Pavlin, Tecco Hvala 2003, t. 20: 2.

46 Guštin 1976, t. 89: 7.

47 Dular, Breščak 1996, t. 4: 8.

48 Baur 2009, 19–21, Taf. 14: 2, Taf. 18: 1, 2.

49 Grahek 2013b, t. 70: 4, t. 71: 11, t. 79: 9, t. 91: 1, 2, t. 92: 2, t. 94: 5, 16, 21.

50 Novšak 2006, G38, G39, G102.

51 Tiefengräber 1997, Taf. 13: 1.

26 Pahič 1966, 292.

27 Grahek 2013a, 82–86, sl. 48: L35c, L36a, sl. 49: L37a, L37b, L38, L39a, L39b, L40, L40a, L41a, L41b.

28 Guštin, Cunja, Predovnik 1993, sl. 10: 14, 15, sl. 11: 1–3.

29 Novšak 2006, G22–G26, G29–G31, G50, G52, G83, G84.

30 Pahič 1966, t. 13: 3; Dular, Tomanič-Jevremov 2009, t. 1:10, t. 4, t. 5, t. 6, t. 7.

31 Kerman 2011a, sl. 32: 1, 2.

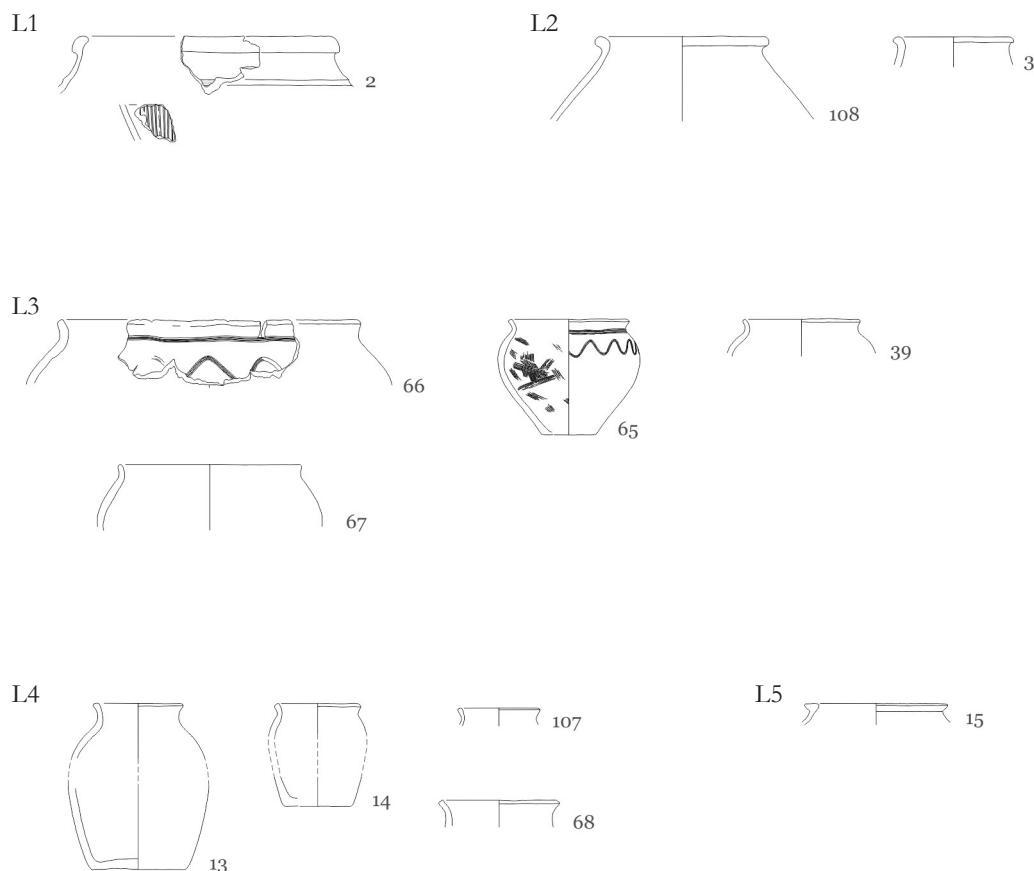
32 Kerman 2011b, sl. 29: 2, 3.

33 Kerman 2011c, sl. 32: 1, 2.

34 Guštin et al. 2017, 102, sl. 54: L2.

35 Tomanič-Jevremov, Guštin 1996, sl. 6: 3, 9, 11, sl. 7: 1–3, 12.

Lonci

Slika 17 Mlajše železnotdobni lonci iz Magdalenske gore. Merilo 1 : 10.

Po obliki je podoben pitosom, ki se pojavljajo na širokem prostoru od spodnjega toka Donave pa vse do Avstrije in Slovaške, uporabljali pa naj bi se za shranjevanje živil.⁵² V Sloveniji so bili v večjem številu odkriti v Ormožu, in sicer z ravnimi oziroma nažlebljenimi ustji,⁵³ prisotni so tudi na Cvingerju nad Virom pri Stični⁵⁴ in Cvingerju nad Koriti.⁵⁵ Pogosti so na avstrijskih naselbinskih najdiščih Frauenberg pri Lipnici⁵⁶ in Lethkogel pri Stainzu.⁵⁷

Vse ostalo oblike lončenine se redkeje pojavljajo (sl. 18). Visoke bikonične posode z ozkim vratom in izvihanim ustjem, izdelane na vretenu, imeno-

vane tudi flašaste posode ali glinenke (*kat. št. 5, 61, 71*), sodijo med prepoznavne oblike poznega latena, v uporabi pa ostanejo še tudi po rimski zasedbi naših krajev.⁵⁸ Pojavljajo se tako na grobiščih kot tudi v naselbinah. V dveh primerih so bili ohranjeni odломki ostenj, okrašeni s horizontalnimi žlebovi (*kat. št. 5, 71*), v enem primeru odlomek ustja in vrata z ohranjeno luknjo (*kat. št. 61*). Glinenke so poznane iz številnih najdišč, in sicer Cvinger nad Virom pri Stični,⁵⁹ Gradišče pri Suhadolah,⁶⁰ Cvinger nad Koriti,⁶¹ Križni vrh nad Belim Gričem,⁶² Stari grad nad Podbočjem,⁶³ Beletov vrt v Novem mestu,⁶⁴ Roje pri

⁵² Dular, Tomanč-Jevremov 2009, 171.

⁵³ Dular, Tomanč-Jevremov 2009, t. 3.

⁵⁴ Grahek 2013a, 66, sl. 41: Pi 3.

⁵⁵ Dular *et al.* 1995, t. 15: 2, t. 16: 14.

⁵⁶ Tiefengraber 1997, 687–688, Taf. 6/1, 2, Taf. 11/5, Taf. 12/8, Taf. 14/5, 6, Taf. 16/5, Taf. 20/1, Taf. 21/7, Taf. 22/1.

⁵⁷ Baur 2009, 19–21, 27, Taf. 8, Taf. 9, Taf. 16: 1, 2.

⁵⁸ Dular, Tomanč-Jevremov 2009, 171.

⁵⁹ Grahek 2013a, 91–94, sl. 51.

⁶⁰ Dular, Pavlin, Tecco Hvala 2003, t. 1: 8, 9.

⁶¹ Dular *et al.* 1995, t. 14: 3–7, t. 16: 5.

⁶² Dular *et al.* 1991, t. 47: 1, 10, 11.

⁶³ Guštin, Cunja, Predovnik 1993, sl. 8: 19, 20, 22.

⁶⁴ Knez 1992, t. 17: 5, t. 22: 1, t. 34: 2, t. 39: 7 ipd.

Moravčah,⁶⁵ Ormož,⁶⁶ Poštela⁶⁷ itd. Odkrite so bile tudi v sosednji Avstriji⁶⁸ in drugod.⁶⁹

Nekaj odlomkov je pripadalo skledam, pojavljajo se trije različni tipi skled. Dva odlomka ostenja sta priščedala skledam S1 s t. i. S-profilom (*kat. št. 16, 88*), ki so zelo pogoste na mlajšeželeznodobnih najdiščih. Pojavljajo se tako med naselbinskim kot tudi grobiščnim gradivom. Odkrite so bile na najdiščih Cvenger nad Virom pri Stični,⁷⁰ Kostanjevec nad Tihabojem,⁷¹ Roje pri Moravčah,⁷² Ormož,⁷³ Pod Kotom – sever pri Krogu,⁷⁴ Kotare – Baza pri Murski Soboti,⁷⁵ Kotare – Krogi pri Murski Soboti,⁷⁶ Nova Tabla pri Murski Soboti,⁷⁷ Dobova,⁷⁸ Brežice⁷⁹ itd. Odkrite so bile tudi v sosednji Avstriji, na najdiščih Frauenberg pri Lipnici⁸⁰ in Lethkogel pri Stainzu,⁸¹ kot tudi na Hrvaškem na najdišču Zvonimirevo⁸² in Štrbinci pri Đakovem.⁸³ Zanimiv je predvsem odlomek manjše sklede s S-profilom (*kat. št. 88*). Običajno so sklede s S-profilom izdelane iz zelo fine gline na lončarskem vretenu (glej pri *kat. št. 16*), ta skledica pa je izdelana prostoročno in iz drobnozrnate lončarske mase, poleg tega je prisotno metličenje, ki ni značilno za te oblike posod. Podobna skledica je bila odkrita na najdišču Frauenberg pri Lipnici.⁸⁴

En odlomek je pripadal skledi z zaobljenim ostenjem S2 (*kat. št. 74*), medtem ko nekaj odlomkov skled sodi med konične sklede S3 (*kat. št. 73, 85, 86*). Po-

dobne sklede so bile odkrite na najdišču Nova Tabla pri Murski Soboti⁸⁵ in Pri Muri pri Lendavi.⁸⁶

Pogosti so odlomki pekev (*kat. št. 40, 51–53, 75–78, 92, 93*), na katerih je pogosto prisotno metličenje (*kat. št. 40, 78*). Podobne pekve so bile odkrite v Lethkoglu.⁸⁷ Poleg pekev je bil odkrit tudi odlomek pokrova (*kat. št. 103*). Vse pekve in pokrovi sodijo med prostoročno izdelano posodje.

Odlomke nizkih posod večjih dimenzij zaobljene oblike smo interpretirali kot odlomke pladnjev (*kat. št. 24–26*). Morda so služili kot pekači, vendar dokazov za to nimamo.

Med prostoročno izdelanim posodjem so tudi dve v celoti ohranjeni miniaturni skledi (*kat. št. 72, 94*) in dno minaturne posodice (*kat. št. 95*). Domnevno so te posodice nastopale v funkciji posodic za začimbe oziroma sol, lahko pa so tudi produkt otroške igre. Medtem ko je pri prostoročno izdelanem posodju okras precej raznolik, je fino posodje okrašeno izključno s horizontalnimi žlebljenimi linijami (*kat. št. 5, 70, 71*).

Najpogostejši način okraševanja prostoročno izdelane lončenine je metličenje, ki se največkrat pojavlja na zunanjih površinah posod (*kat. št. 6, 23, 47, 55, 56, 79, 80, 82, 88, 89, 104*). Zanemarljiv ni niti odstotek posodja, kjer je metličenje prisotno na obeh površinah (*kat. št. 1, 41, 43–46, 50, 57, 78, 81, 91*), le izjemoma pa se pojavlja samo na notranji površini posode (*kat. št. 40, 42, 65, 97*). Pojavlja se tudi glavnichen okras v kombinaciji s kaneluro (*kat. št. 2*).

Med okrasom se na dveh lončih pojavlja tudi kombinacija horizontalnih žlebljenih linij in dvakratne ali večkratne žlebljene valovnice pod njimi (*kat. št. 65, 66*), pri čemer je pri enem od loncev v notranjosti prisotno še metličenje (*kat. št. 65*). Okras horizontalnih žlebljenih linij se na latenski lončenini pojavlja pogosteje, medtem ko se okras valovnice pojavlja redkeje. Poznan je iz poznlatenske naselbine v Ormožu, kjer se valovnica pojavlja v kombinaciji z žlebovi ali v kombinaciji z rebrom.⁸⁸ Valovnica se v kombinaciji z rebri pojavlja med poznlatenskim

65 Knez 1977, t. 5: 3, 5, 8, t. 6: 8, t. 12: 9 ipd.

66 Dular, Tomanič-Jevremov 2009, t. 2.

67 Teržan 1990, t. 51: 15–17, 19.

68 Frauenberg pri Lipnici (Tiefengraber 1997, 688, Taf. 4/4, Taf. 6/6, Taf. 9/7, Taf. 13/2, Taf. 15/7, Taf. 19/1, Taf. 20/7, 10, Taf. 21/5.); Lethkogel pri Stainzu (Baur 2009, 21–23, Taf. 10-11).

69 Hrazany (Jansová 1986, Taf. 1/8).

70 Grahek 2013a, 108, sl. 57: Sk 12.

71 Dular, Pavlin, Tecco Hvala 2003, t. 17: 4.

72 Knez 1977, t. 1: 2, 12–14, t. 2: 5, t. 3: 11, t. 12: 2, 4, t. 14: 9.

73 Dular, Tomanič-Jevremov 2009, t. 8, 9.

74 Kerman 2011a, sl. 32: 3.

75 Kerman 2011b, sl. 29: 5.

76 Kerman 2011c, sl. 32: 5.

77 Guštin *et al.* 2017, sl. 55: S3.

78 Guštin 1981, Abb. 3: 1; Guštin 1984, Abb. 19: 23.

79 Jovanović 2006, sl. 23: 7, sl. 24: 6, sl. 25: 13, 14.

80 Tiefengraber 1997, 688, Taf. 17/6.

81 Baur 2009, 23–24, Taf. 12.

82 Dizdar 2013a, T. 12: 2, T. 14: 2, T. 30: 1–3, T. 31: 6.

83 Dizdar 2013b, T. 1: 3, T. 2: 1, T. 3: 2, T. 5: 1, 3, T. 6: 1, 3 itd.

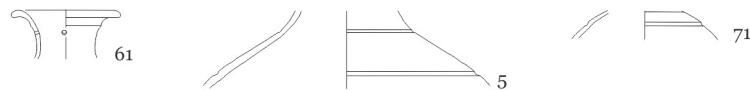
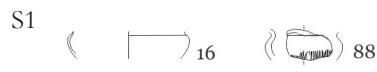
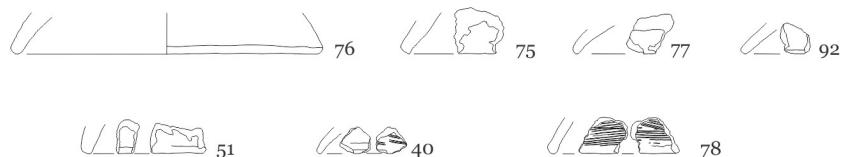
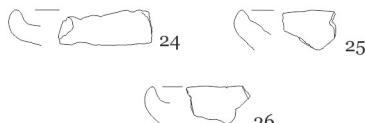
84 Tiefengraber 1997, Taf. 21: 6.

85 Guštin *et al.* 2017, sl. 55: S1.

86 Šavel, Sanković 2011, G180, G188, G382.

87 Baur 2009, Taf. 20: 6.

88 Dular, Tomanič Jevremov 2009, t. 1: 1, t. 12: 3.

Visoke posode z ozkim vratom**Sklede****Pekve****Pokrovi****Pladnji****Miniaturne posode****Slika 18** Mlajše železnodobno posodje iz Magdalenske gore. Merilo 1 : 8.

gradivom Beletovega vrta v Novem mestu,⁸⁹ medtem ko je na Pošteli prisotna skupaj z žlebovi ali kot samostojen ornament.⁹⁰ Okras žlebljene valovnice, ki se pojavlja kot samostojen element ali v kombinaciji z rebrom, žlebovi ali z obojim hkrati, pa je poznan tudi iz poznlatenskih kontekstov sosednjih dežel. Lonec z izvihanim ustjem in vratom, okrašenim z rebrom in valovnicama, je bil odkrit na hrvaškem

najdišču Brijest pri Vinkovcih,⁹¹ pogoste pa so kombinacije teh okrasov tudi na najdišču Damića gradina v Starih Mikanovcih.⁹² V Avstriji najdemo valovnico na avstrijskih poznlatenskih najdiščih Frauenberg pri Lipnici⁹³ in Södingberg,⁹⁴ na Madžarskem pa na najdišču Gellérthegy-Tában.⁹⁵

⁸⁹ Dizdar 2001a, t. 10: 1.

⁹⁰ Dizdar 2001b, t. 20: 3, t. 39: 6, t. 41: 5, t. 42: 4.

⁹¹ Tiefengraber 1997, Taf. 8: 4, Taf. 12: 6, Taf. 17: 1, Taf. 19: 8, Taf. 20: 11, Taf. 21: 1.

⁹² Tiefengraber 2009, Abb. 19: 1.

⁹³ Bónis 1969, Taf. 32: 2–6.

⁸⁹ Guštin 1977, t. 18: 7.

⁹⁰ Teržan 1990, t. 20: 20, t. 44: 21.

Pojavlja se tudi okras okrogle aplike z vtipom prsta na zunanjji površini odlomka, medtem ko je na notranji strani prisotno metličenje (*kat. št. 42*). Okras plastičnih aplik z vtipom prsta se zelo pogosto pojavlja na Kapiteljski njivi, saj ga najdemo pri loncih iz grobov 121, 131, 144, 151, 155, 57, 158, 161, 178, 188, 286, 532, itd.⁹⁶ Odkrit je bil tudi v Grobu 3 v Brežicah, na prostoročno izdelanem loncu, na ramenu, okrašenem s tremi plastičnimi aplikami z vtipom prsta.⁹⁷ Poleg lončenine so bili odkriti tudi odlomki keramičnih uteži (*kat. št. 8–11, 99, 100*) in svitkov (*kat. št. 105, 109*), ki domnevno sodijo v mlajšo železno dobo. Eden od odlomkov uteži zagotovo pripada piramidalni uteži (*kat. št. 100*), ki so zelo pogoste tako med halštatskim kot tudi latenskodobnim gradivom Cvingerja nad Virom pri Stični.⁹⁸ Svitki iz tega časa so bili odkriti tudi v latenskih plasteh najdišč Cvinger nad Virom pri Stični⁹⁹ in Cvinger nad Koriti.¹⁰⁰

Zanimivi sta najdbi dveh keramičnih predmetov, in sicer predmeta z ovalno vdolbino (*kat. št. 27*), ki je morda služil kot nekakšen kalup, in manjše okrogle kroglice z vdolbinico (*kat. št. 98*), ki se je morda uporabljala za stabilizacijo kakšnega predmeta. Seveda pa o funkciji le-teh lahko samo domnevamo.

Kovinske in kamnite najdbe so redke. Poleg kosov kamnitih žrmlj (*kat. št. 12, 110*), manjšega predmeta iz peščenjaka (*kat. št. 112*) in nekaj kosov žlindre sta bila odkrita le odlomek noge in odlomek peresovine bronaste fibule (*kat. št. 84*), katere skromna ohranjenost ne omogoča podrobnejše datacije.

Poleg zbira lončenine, ostalih keramičnih predmetov in žrmlj pa naselbinski značaj najdišča dokazujejo tudi večje količine hišnega lepa z odtisi šibja (*kat. št. 28–33, 37, 38*).

Mlajšeželeznodobno gradivo z najdišča Magdalenska gora ima številne primerjave med pozolatenskim naselbinskim gradivom tako v Sloveniji kot tudi v tujini. Sicer fragmentarno ohranjeno, vendar številno in

⁹⁶ Križ 2001, *kat. št. 93, 214, 351*, Križ 2005, *t. 12: 1/121, t. 18: 2, t. 27: 1, t. 30: 2/151, t. 36: 2/155, t. 37: 1/157, t. 37: 1/158, t. 38: 1/161, t. 49: 1/178, t. 53: 1/188* itd.

⁹⁷ Černe, Arh., Mulh 2017, *kat. št. 19*.

⁹⁸ Grahek 2013a, 128–129, sl. 64.

⁹⁹ Grahek 2013b, *t. 57: 15, t. 66: 7, t. 87: 19, t. 93: 26*.

¹⁰⁰ Dular *et al.* 1995, *t. 16: 2*.

raznoliko gradivo priča o obstoju naselbine na Magdalenski gori v času poznegata latena.

Poznosrednjeveško in novoveško gradivo

Redki odlomki sodijo v poznosrednjeveško in novoveško obdobje (*kat. št. 34–36, 58–60, 62, 63, 83, 102, 106*). Prevladuje gradivo, ki ga lahko na podlagi analogij umestimo v čas od 14. do 16. stoletja.

Odlomek visokega trikotnega ustja lonca (*kat. št. 106*) ima številne primerjave. Ta oblika je dokaj pogosta na slovenskih poznosrednjeveških in zgodnjeneovoveških najdiščih.¹⁰¹ Na najdišču Polhov Gradec je ta oblika umešena v 15. do začetka 16. stoletja.¹⁰² Na najdišču je bilo odkritih nekaj odlomkov loncev z večkrat profiliranim robom ustja (*kat. št. 34, 59, 60, 62*), ki so ena najznačilnejših poznosrednjeveških oziroma zgodnjeneovoveških oblik. Predovnikova meni, da se visoka, večkrat profilirana ustja pojavlja vse od začetka 14. stoletja do 17., morda celo 18. stoletja, medtem ko se nizka, večkrat profilirana ustja pojavljajo že od 13. stoletja dalje.¹⁰³

Odlomek ostenja s koleščkanim okrasom v obliki kratkih navpičnih linij (*kat. št. 35*) je zagotovo poznosrednjeveški. Analogije za ta način okraševanja smo zasledili na Prešernovi ulici 6 na Ptuju, kjer na dveh loncih poleg navpičnih linij nastopajo tudi križci v kombinaciji z žlebovi, Lamut pa gradivo na podlagi analogij iz avstrijskih najdišč umešča v 14. do 15. stoletje.¹⁰⁴ Podoben okras je odkrit na dvorcu Grinfels¹⁰⁵ in na najdišču Slovenj Gradec – glasbena šola,¹⁰⁶ na Graščini pri Polhovem Gradcu pa zasledimo le okras navpičnih linij v kombinaciji s križci, ki ga avtorica datira v 15. stoletje.¹⁰⁷

¹⁰¹ Prešernova ulica 6, Ptuj (Lamut 1993, *t. 5: 1, 4; Lamut 1997, Sl. 3: 3*), Pohorski dvor: lonci variante 6.3. (Mihelič 2016, 56, Tab. 16, *kat. št. 207, 269, 272, 308*, itd.), Maribor – Piramida (Strmčnik-Gulič 1992, *t. 8: 3; Strmčnik - Gulič 1997, Sl. 6: 1*), dvorec Grinfels (Djura Jelenko *et al.* 2016, *kat. št. 95*), grad Šalek (Bršnik, Ravnikar 1999, *t. 21: 145*).

¹⁰² Železnikar 2002, Tab. 10, *t. 6: 4–7, 10*.

¹⁰³ Predovnik 2006, 187.

¹⁰⁴ Lamut 1993, *t. 4: 1, 3*.

¹⁰⁵ Djura Jelenko *et al.* 2016, 91, *kat. št. 72, 73, 279*.

¹⁰⁶ Djura Jelenko 2017, 113, *kat. št. 370, 374, 414*.

¹⁰⁷ Železnikar 2002, 327, *t. 8: 15, 16*.

Na splošno se okraševanje s plastičnim rebrom (*kat. št. 63*) relativno pogosto pojavlja na poznosrednjeveški in zgodnjeneovoveški lončenini. Plastično rebro, razčlenjeno z vtisi prstov, se pojavlja na Prešernovi ulici 6 na Ptuju med gradivom, datiranim od 14. do 16. stoletja,¹⁰⁸ na Starem gradu nad Podbočjem pa se takšen okras nahaja v plasteh iz 14. in 15. stoletja.¹⁰⁹ V zijalki v Lepi glavi je z rebri okrašen lonec datiran v 16. stoletje.¹¹⁰ Ta način okraševanja je pogost na Pohorskem dvoru¹¹¹ in med gradivom Župnijskega doma v Šentvidu pri Stični,¹¹² odkrit pa je tudi na večini drugih poznosrednjeveških in zgodnjeneovoveških najdišč.¹¹³ Iz navedenih primerjav lahko razberemo, da je ta način okraševanja najpogosteje v uporabi od poznega 14. do 16. stoletja.

Med mlajše kose zagotovo sodita odlomek ustja lončka z močno izvihanim ustjem (*kat. št. 36*) in odlomek odebelenega ustja ter ostenja krožnika z graviranim in slikanim okrasom (*kat. št. 101*). Podobne oblike krožnikov z graviranim in slikanim okrasom poznamo iz začetka 17. stoletja z najdišča Tolmin – Kozlov rob.¹¹⁴

108 Lamut 1993, 612, t. 12: 3–5.

109 Predovnik 2003, 65–66, kat. št. 260, 341, 408, 418–419.

110 Predovnik 2006, 186, kat. št. 15.

111 Mihelič 2016, kat. št. 42–43, 46, 57, 93, 119, 186, 263.

112 Porenta *et al.* 2015, t. 3: 41, 44, t. 4: 45, t. 5: 70, t. 6: 71, 73–74, t. 7: 87.

113 dvorec Grinfels (Djura Jelenko *et al.* 2016, kat. št. 80, 335–337), Slovenj Gradec – glasbena šola (Mihelič 2017b, kat. št. 386, 402, 489), Prešernova ulica v Celju (Guštin, Jezeršek, Prošek 2001, kat. št. 19, 40, 42), Celje – Turška mačka (Guštin, Jezeršek, Prošek 2001, kat. št. 87), Celje – hotel Evropa (Guštin, Jezeršek, Prošek 2001, kat. št. 185, 190), Šalek (Brišnik, Ravnikar 1999, t. 32: 279, T. 33: 288–290), Graščina v Polhovem Gradcu (Železnikar 2002, t. 7: 15, t. 8: 13–14, t. 10: 3, 18, t. 13: 4, 7, t. 16: 12).

114 Žbona-Trkman *et al.* 1991, kat. št. 68–70.

4 Zaključek

Tadeja Mulh, Monika Arh, Maja Černe, Maja Lavrič

Na območju registrirane enote arheološke dediščine *Zgornja Slivnica – Arheološko najdišče Magdalenska gora* (EŠD 880) smo izvedli predhodne arheološke raziskave v obliki arheološkega dokumentiranja zaradi uničenja najdišča ob neurju.

Na raziskanem območju je bilo uničenje precejšnje. Neurje, ki je zajelo območje Magdalenske gore, je izruvalo več dreves, ležečih na prvi terasi severovzhodno od cerkve sv. Marije Magdalene. Skupno smo dokumentirali 38 izruvanih drevesnih panjev ali njihovih skupkov. Na terasastem pobočju, poraščenem z gozdom, smo severovzhodno od cerkve sv. Marije Magdalene dokumentirali 29 izruvanih drevesnih panjev ali njihovih skupkov ter jugozahodno od omenjene cerkve še devet izruvanih drevesnih panjev. Drevesne panje na robu pobočja (št. 36, 37 in 38), kjer ni bilo ugotovljenih arheoloških struktur in najdb, zaradi slabe dostopnosti nismo mogli v celoti dokumentirati. Največja količina prazgodovinskih najdb je bila odkrita na terasastem pobočju vzhodno od cerkve sv. Marije Magdalene v drevesnih panjih št. 1, 7 in 14.

Skupaj je bilo odkritih 2882 drobnih najdb, od tega kar 912 odlomkov lončenine in 1867 odlomkov hišnega lepa. Med gradivom se pojavljajo tudi redki odlomki keramičnih uteži, kosi kamnitih žrmlj, žlindre in živalske kosti, odkrit pa je bil tudi del peresovine bronaste fibule.

Redki odlomki lončenine pričajo o obljudenosti Magdalenske gore že v starejši železni dobi, medtem ko je le-ta dobro izpričana v času mlajše železne dobe. Večje količine mlajšeželeznodobnega gradiva so bile odkrite na območju drevesnih panjev 1, 7, 8, 14 in 20, pri čemer izstopata območji drevesnih panjev 1 in 14, medtem ko so bile manjše količine gradiva odkrite na območju drevesnih panjev 9, 10, 11, 17, 18, 21, 23, 26, 27 in 35. Gradivo glede na primerjave z ostalimi sočasnimi najdišči sodi med tipično naselbinsko gradivo in hkrati potrjuje obstoj naselbine na Magdalenski gori v času poznegata latena. Z redkimi odlomki lončenine so določene človeške aktivnosti na Magdalenski gori ponovno izpričane v času poznegata srednjega oziroma zgodnjega novega veka, torej nekje v času od 14. do 16. stoletja, odkriti pa so bili tudi posamezni odlomki iz poznejših obdobij.

5 Magdalenska gora

Tadeja Mulh, Monika Arh, Maja Černe, Maja Lavrič

In the area of the registered unit of archaeological heritage *Zgornja Slivnica – Arheološko najdišče Magdalenska gora* (EŠD 880), preliminary archaeological research was carried out in the form of archaeological documenting due to destruction of the site by a storm.

The amount of destruction at the researched area was significant. The storm that included the area of Magdalenska gora uprooted several trees lying on the first terrace north-east of the church of St Mary Magdalene. We documented a total of 38 uprooted tree stumps or their clusters. North-east of the church of St Mary Magdalene, on the terraced slope covered with forest, we documented 29 uprooted tree stumps or their clusters and another nine north-west and west from the mentioned church. Due to poor accessibility, it was not possible to completely document tree stumps at the edge of the slope (36, 37, and 38), where there were no determined archaeological structures and finds. The greatest amount of prehistoric finds was discovered at the terraced slope, east from the church of St Mary Magdalene in tree stumps 1, 7, and 14.

The excavated layers contained a total of 2,882 small finds, of which no fewer than 912 were pottery fragments and 1,867 were pieces of house plaster. The material also includes rare fragments of pottery weights, pieces of stone querns, slag, and animal bones, while a piece of spring of a bronze fibula was also discovered.

Rare pottery fragments testify to the dense population of Magdalenska gora in the Early Iron Age, while it is well attested in the time of the Late Iron Age.

Greater amounts of Late Iron Age material were discovered in the area of tree stumps 1, 7, 8, 14, and 20, with emphasis on the area of tree stumps 1 and 14, while smaller amounts of material were unearthed in the area of tree stumps 9, 10, 11, 17, 18, 21, 23, 26, 27, and 35. According to comparisons, the material belongs to the time of the Late La Tène. This is typical settlement material and confirms the existence of a settlement at Magdalenska gora in the time of the Late La Tène.

Rare pottery fragments confirm human activities at Magdalenska gora again in the time of the Late Middle Ages or Early Modern Era, therefore in the time from the 14th to the 16th century, while individual fragments from later periods were also discovered.

6 Viri in literatura

- ARKAS. Arheološki kataster Slovenije. <http://arkas.zrc-sazu.si/>
- Geološki zavod Slovenije. Osnovna geološka karta Slovenije. www.geo-zs.si
- Ministrstvo za kulturo, INDOK center, Register kulturne dediščine, <http://giskds.situla.org/giskd>
- Atlas Okolja, Agencija RS za okolje. http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.asp?xid=Atlas_Okolja_AxL@Arso
- ANSI 1975, *Arheološka najdišča Slovenije*. – Ljubljana.
- BAUR, C. 2009, Die latènezeitlichen Funde vom Lethkogel bei Stainz, Steiermark. – Innsbruck.
- BÓNIS, É. 1969, *Die Spätkeltische Siedlung Gellérthegy-Tában in Budapest*. – Archaeologica Hungarica 47, Budapest.
- BRICELJ, M. 2010, Pot kulturne dediščine Šmarje - Sap – Argo 53/2, 82–85.
- BRIŠNIK, D. in T. RAVNIKAR 1999, *Grad Šalek*. – Velenje.
- ČERNE, M., M. ARH in T. MULH 2017, *Končno poročilo o arheoloških raziskavah na območju predvidene gradnje dostopne ceste do HESS*. – ZVKDS, CPA, Ljubljana.
- DIZDAR, M. 2001a, Nalazišta latenske kulture na vinkovačkem području. – *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu* 18, 103–134, Zagreb.
- DIZDAR, M. 2001b, *Kasnolatenska naselja na Vinkovačkom području / La Tène Settlements in the Vinkovci region*. – Disertacije i monografije 2 / Dissertations et Monographiae 2, Arheološki zavod Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
- DIZDAR, M. 2013a, *Zvonimirovo – Veliko polje. Groblje latenske kulture 1*. – Monographiae Instituti Archaeologici 8, Zagreb.
- DIZDAR, M. 2013b, Kasnlolatensko naselje Skordiska na Štrbincima kod Đakova. – *Arheološki radovi i rasprave* 17, 123–164.
- DJURA JELENKO, S. (ur.), I. SAPAČ, B. TOŠKAN in A. MIHELIČ 2016, *Dvorec Grinfsel. Katalog občasne razstave*. – Koroški pokrajinski muzej, Slovenj Gradec.
- DJURA JELENKO, S. 2017, *Točka v Času, Arheološko najdišče Slovenj Gradec – glasbena šola 2009/2010, Mednarodni arheološki simpozij*. – Koroški pokrajinski muzej, Slovenj Gradec.
- DULAR, J. 2003, *Halštatske nekropole Dolenske*. – Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 6, Ljubljana, 71–72.
- DULAR, J. 2013, *Severovzhodna Slovenija v pozni bronasti dobi*. – Opera instituti Archaeologici Sloveniae 27, Ljubljana.
- DULAR, J. in M. GUŠTIN 1974, Magdalenska gora. – *Varstro spomenikov* 17–19, 102–104.
- DULAR, J. in D. BREŠČAK 1996, Poznohlščatska hiša na Gradišču pri Valični vasi. – *Arheološki vestnik* 47, 145–158.
- DULAR, J. in M. TOMANIČ-JEVREMOV 2009, Sledovi poznlolatenske poselitve v Ormožu. – *Arheološki vestnik* 62, Ljubljana, 159–193.
- DULAR, J. in M. TOMANIČ-JEVREMOV 2010, *Ormož. Utrjeno naselje iz pozne bronaste in starejše železne dobe*. – Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 18.
- DULAR, J., P. PAVLIN in S. TECCO HVALA 2003, Prazgodovinska višinska naselja v okolici Dol pri Litiji. – *Arheološki vestnik* 54, 159–224.
- DULAR, J., B. KRIŽ, D. SVOLJŠAK in S. TECCO HVALA 1991, Utrjena prazgodovinska naselja v Mirenški in Temeniški dolini. – *Arheološki vestnik* 42, 65–198.
- DULAR, J., B. KRIŽ, D. SVOLJŠAK in S. TECCO HVALA 1995, Prazgodovinska višinska naselja v Suhem krajini. – *Arheološki vestnik* 46, 89–168.
- FISTER, P. 2007, Turenček – pomen protiturskega tabora v Šmarju - Sapu. – V: J. Müller (ur.), *Šmarska knjiga. Jubilejna monografija ob 500-letnici šolstva v Šmarju, Šmarje - Sap*, 285–292.
- GRAHEK, L. 2013a, *Železnodobno gradišče Crvenger nad Virom pri Stični. Stratigrafija in tipološko-kronološka analiza naselbinske keramike*. – E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae 3/1, Ljubljana.
- GRAHEK, L. 2013b, *Železnodobno gradišče Crvenger nad Virom pri Stični. Katalog, table in podatkovna baza keramike*. – E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae 3/2, Ljubljana.
- GUŠTIN, M. 1976, *Libna*. – Posavski muzej Brežice 3, Brežice.
- GUŠTIN, M. 1981, Keltische Gräber aus Dobova, Slowenien. – *Arch. Korrespondenzblatt* 11, 223–229.
- GUŠTIN, M. 1984a, Die Kelten in Jugoslawien. Übersicht über das archäologische Fundgut. – *Jahrbuch RGMZ* 31, 305–363, T. 46–50.
- GUŠTIN, M., R. CUNJA in K. PREDOVNIK 1993, *Podboje, Stari grad*. – Posavski muzej Brežice 9, Brežice.
- GUŠTIN, M., G. TIEFENGRABER, D. PAVLOVIČ in M. ZORKO 2017, *Nova Tabla pri Murski Soboti*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 52/1, Ljubljana.

- GUŠTIN, M., M. JEZERŠEK in N. PROŠEK 2001, Katalog keramičnih najdb iz Celja. – V: M. Guštin (ur./ed.), *Srednjeveško Celje*, Archaeologia Historica Slovenica 3, 195–238, Ljubljana.
- JANSOVÁ, L. 1986, *Hražany. Das keltische Oppidum in Böhmen I.* – Praga.
- JOVANOVIĆ, A. 2006, *Kelti u Posavju* – Magistrsko delo, Zagreb (tipkopis).
- KERMAN, B. 2011a, *Pod Kotom – sever pri Krogu.* – Arheologija na avtocestah Slovenije 24, Ljubljana.
- KERMAN, B. 2011b, *Kotare – Baža pri Murski Soboti I/II.* – Arheologija na avtocestah Slovenije 17, Ljubljana.
- KERMAN, B. 2011c, *Kotare – Krogi pri Murski Soboti.* – Arheologija na avtocestah Slovenije 20, Ljubljana.
- KNEZ, T. 1977, Keltski grobovi iz Roj pri Moravčah. – V: M. Guštin (ur.), *Keltske študije*, Brežice, 105–125.
- KNEZ, T. 1992, *Novo mesto 2, Keltsko-rimsko grobišče Beletov vrt.* – Carn. Arch. 2, Novo mesto.
- KOSI, M. 1998, *Potajoč srednji vek. Cesta, popotnik in promet na Slovenskem med antiko in 16. stoletjem.* – Ljubljana.
- KRIŽ, B. 2001, *Kelti v Norem mestu. Katalog razstave.* – Dolenjski muzej, Novo mesto.
- KRIŽ, B. 2005, *Novo mesto VI, Kapiteljska njiva, Mlajšeželeznodobno grobišče – Dolenjski muzej, Novo mesto.*
- LAMUT, B. 1993, Poznosrednjeveške in zgodnjenočne najdbe s Ptuj. – *Ptujski arheološki zbornik ob 100-letnici muzeja in Muzejskega društva*, Ptuj, 601–627.
- LAMUT, B. 1997, K začetkom visokosrednjeveškega Ptuja. – V: M. Guštin in K. Predovnik (ur.), *Drobci nekega vsakdana*. Archaeologia Historica Slovenica 3, Ljubljana, 89–106.
- MIHELIČ, A. 2016, Arheološka izkopavanja na Poohorskem dvoru v letu 2007 – Diplomsko delo. Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana.
- MIHELIČ, A. 2017, Katalog predmetov. – V: S. Djura Jelenko (ur.), *Točka v času, Arheološko najdišče Slovenj Gradec – glasbena šola 2009/2010*, Mednarodni arheološki simpozij, Slovenj Gradec, 139–193.
- MÜLLER, J., B. KUHAR, S. PETERLIN in J. MIKLIČ 1995, *Lepote in zanimivosti Grosupljega in okolice.* – *Grosuplje*.
- NOVŠAK, M. 2006, *Trnava.* – Arheologija na avtocestah Slovenije 2, Ljubljana.
- PAHIČ, S. 1966, Keltske najdbe v Podravju. – *Arheološki vestnik* 17, Ljubljana, 271–319.
- PERKO, D. in M. OROŽEN ADAMIČ (ur.) 2001, *Slovenija - pokrajina in ljudje.* - Ljubljana.
- PESKAR, R. 2007, Stavbna zgodovina župnijske cerkve Marijinega rojstva v Šmarju - Sapu. – V: J. Müller (ur.), *Šmarska knjiga. Jubilejna monografija ob 500-letnici šolstva v Šmarju*, Šmarje - Sap, 251–270.
- PORENTA, S., ŠTULAR, B., TOŠKAN, B., MILE-USNIČ, Z. in J. DIRJEC 2015, Poznosrednjeveško in zgodnjenočne najdišče Župnijski dom v Šentvidu pri Stični. Analiza lončenine in živalskih ostankov. – *Arheološki vestnik* 66, 333–397.
- PREDOVNIK, K. 2003, *Trdnjava Kostanjevica na Starem gradu nad Podbočjem.* – Archaeologia Historica Slovenica 4, Ljubljana.
- PREDOVNIK, K. 2006, Srednjeveška in novoveška lončenina s planin v Kamniško-Savinjskih Alpah. – V: T. Cevc., T. (ur.), *Človek v Alpah*, 182–208.
- STRMČNIK-GULIČ, M. 1992, Gornji Maribor v luči arheoloških raziskovanj. – *Časopis za zgodovino in narodopisje* 63, 1. zvezek, 200–231.
- STRMČNIK-GULIČ, M. 1997, Maribor. Doprinos materialnih virov k historični interpretaciji. – V. M. Guštin in K. Predovnik (ur.), *Drobci nekega vsakdana*, Archaeologia Historica Slovenica 2, Ljubljana, 77–88.
- ŠAVEL, I. in S. SANKOVIČ 2011, *Pri Muri pri Lendavi.* – Arheologija na avtocestah Slovenije 23, Ljubljana.
- SAVNIK, R. 1971, *Krajevni leksikon Slovenije. II. knjiga. Jedro osrednje Slovenije in njen jugovzhodni del*, Ljubljana, 115–164.
- STRUNA, V. (ur.), 2005, Sela pri Šmarju, 9. srečanje vasi Selo – Sela – Sele. – Sela pri Šmarju.
- ŠTIBERNIK, G. 2007, Magdalenska gora in okolica v rimski dobi. – V: J. Müller (ur.), *Šmarska knjiga. Jubilejna monografija ob 500-letnici šolstva v Šmarju*, Šmarje - Sap, 91–110.
- TIEFENGRABER, G. 1997, Spätlatènezeitliche Keramik vom Frauenberg bei Leibnitz aus der Grabung 1987. Vorschlag einer Typologie. – *Fundberichte aus Österreich* 36, 681.
- TIEFENGRABER, G. 2009, Befestigte mittel- und spätlatènezeitliche Flachlandsiedlungen im Südostalpenraum. – G. Tiefengraber, B. Kavur in A. Gaspari (ur.), *Keltske študije II, Studies in Celtic archaeology*, Montagnac, 259–282.
- TECCO HVALA, S. 2007, Magdalenska gora v prazgodovini. – V: J. Müller (ur.), *Šmarska knjiga. Jubilejna monografija ob 500-letnici šolstva v Šmarju*, Šmarje - Sap, 69–80.
- TECCO HVALA, S. 2012, *Magdalenska gora. Družbena struktura in grobni rituali železnodobne skupnosti. Magdalenska gora. Social structure and burial rites of the Iron Age community* – Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 26, Ljubljana.
- TECCO HVALA, S., J. DULAR in E. KOCUVAN 2004, *Železnodobne gomile na Magdalenski gori. Eisenzeitliche Grabbügel auf der Magdalenska gora.* – Katalogi in monografije 36, Ljubljana.
- TERŽAN, B. 1990, *Starejša železna doba na Slovenskem Štajerskem (The early Iron Age in Slovenian Styria).* – Katalogi in monografije 25, Ljubljana.
- TERŽAN, B. 2007, Pričoved situlski umetnosti z Magdalenske gore. – V: J. Müller (ur.), *Šmarska knjiga. Jubilejna monografija ob 500-letnici šolstva v Šmarju*, Šmarje - Sap, 681–90.
- TOMANIČ-JEVREMOV, M. in M. GUŠTIN 1996, Kelta lončarska peč s Spodnje Hajdine pri Ptuju. – *Arheološki vestnik* 47, Ljubljana, 267–278.

ŽBONA-TRKMAN, B., A. BAVDEK, V. TOMADIN,
M. KOS, J. ŠUBIC PRISLAN, A. SIRK FALUČ, N.
ŠTUPAR-ŠUMI, M. VUK in R. CONSTANTINI 1991,
Grajska župniščina, Katalog ob razstavi keramike. 14.–17. stol.
– Nova Gorica.
ŽELEZNIKAR, J. 2002, Graščina v Polhovem Gradcu. –
Arheološki vestnik 53, 301–371.

Spletни viri

Splet 1: TECCO HVALA, S., Starejšeželeznodobni kompleks na Magdalenski gori. Enciklopedija naravne in kulturne dediščine na Slovenskem. – <http://www.dedi.si/dedisci-na/400-starejsezeleznodobni-kompleks-na-magdalenski-gori>.

7 Katalog stratigrafskih enot

SE 1

(0–3 cm). Interpretacija: gozdna podrast.

SE 2

(3–12/53 cm); drobljiv 10YR 4/2 temno sivorjav ilovnat melj s 5 % grobozrnatega skoraj oglatega apnenčastega peska (< 2 mm), 2 % drobnega skoraj oglatega apnenčastega kamna (2–6 mm), 2 % srednje velikega skoraj oglatega apnenčastega kamna (6–20 mm), 2 % velikega skoraj oglatega apnenčastega kamna (20–40 mm). Interpretacija: plast humusa.

SE 3

(12/53–16/56 cm); 10YR 4/2 temno sivorjav ilovnat melj s 70 % preperelega oglatega apnenčastega kamna (2–120 mm). Interpretacija: zgornji sloj preperele geološke osnove.

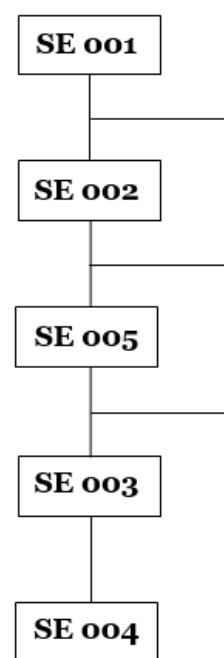
SE 4

(od 16/65 cm); apnenčasta skala. Interpretacija: geološka osnova.

SE 5

(46 cm do globine uničenja oziroma apnenčaste skale): 7,5YR 6/6 rdečerumen ilovnat pesek s 3 % grobozrnatega apnenčastega peska (< 2 mm), 5 % drobnega skoraj oglatega apnenčastega kamna (2–6 mm), 0,5 % srednje velikega skoraj oglatega apnenčastega kamna (6–20 mm). Ponekod plast sestavlja več horizontalnih pasov; prvi 10 cm debel pas je 7,5YR 6/6 rdečerumen ilovnat pesek s 40 % drobnega skoraj oglatega apnenčastega kamna (2–6 m) in 10 % srednje velikega skoraj oglatega apnenčastega kamna (6–20 mm) – grob pesek, drugi 8–10 cm debel pas je 2,5YR 6/8 svetlo rdeč pesek – fin pesek, tretji pas 33 cm debel pas je 7,5YR 6/6 rdečerumen ilovnat pesek s 40 % drobnega skoraj

oglatega apnenčastega kamna (2–6 mm), 10 % srednje velikega skoraj oglatega apnenčastega kamna (6–20 mm) in 5 % velikega oglatega apnanca (20–60 mm) – grob pesek. Interpretacija: plast peska, spojenega s prazgodovinskim hišnim lepom.

Slika 19 Matrika.

8 Katalog gradiva

Monika Arh

V katalogu si gradivo sledi glede na drevesne panje in nato glede na položaj znotraj drevesnega panja (sever, jug in/ali SE). Znotraj drevesnega panja je gradivo v prvi vrsti predstavljeno kronološko (glede na zgodovinsko obdobje), nato glede na material, iz katerega so bili predmeti izdelani, tretji kriterij pa zajema tipološke lastnosti.

Predmeti so prikazani opisno ter v risbi v merilu 1 : 2 in 1 : 3. Določeni predmeti so prikazani tudi s fotografijo pri opisu, ki pa ni podana v merilu.

Opis keramičnih predmetov v katalogu zajema podatke o načinu izdelave, sestavi lončarske mase, barvi površine ter opis okrasa in posebnosti. Podani pa so tudi osnovni merski in najdiščni podatki (drevesni panj, SE). Pri opisu predmetov iz kamna in kovine so navedeni material, iz katerega so izdelani, kratek opis, osnovni merski in najdiščni podatki (drevesni panj, SE). Vsi predmeti v katalogu imajo podano velikost v centimetrih (cm). Za hrambo gradiva je pristojen Muzej in galerije mesta Ljubljana.

Gradivo je v začasni hrambi na ZVKDS, CPA, Oddelku za poizkopavalno obdelavo in analizo ter bo predano v stalno hrambo v Muzej in galerije mesta Ljubljana.

Kratice in okrajšave

SE	stratigrafska enota
vel.	velikost
v.	višina
db.	debelina
pr.	premer
u.	ustje
d.	dno
r.	rob
ost.	ostenje
rek.	rekonstruirana/-o
ohr.	ohranjen/-a
odl.	odlomek

1 drevesni panj 1, SE 3

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina rjavi; metličenje na zunanjih in notranjih površinah; vel. odl. $2,8 \times 2$ cm; db. 0,7 cm.

2 drevesni panj 1, severni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; izdelava na vretenu; drobnozrnata lončarska masa s primesjo kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina svetlo rumenkasto rjavi do zelo temno sivi; glavnicanje in kanelura; rek. pr. u. 35,3 cm; vel. odl. A $7,7 \times 10,3$ cm, vel. odl. B $5,3 \times 7,2$ cm, db. 0,5–0,8 cm.

3 drevesni panj 1, severni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesjo kremena in sljude; gladka zunanja površina temno siva, gladka notranja površina zelo svetlo rumenkasto rjava; rek. pr. u. 16 cm; ohr. v. 4 cm, db. 0,9 cm.

4 drevesni panj 1, severni del, SE 2

Odlomek dna in ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rumenkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina temno sivkasto rjava; vel. odl. $4,2 \times 5,1$ cm, db. 0,6–0,7 cm.

5 drevesni panj 1, severni del, SE 2

Odlomek ostenja posode; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina zelo svetlo rdečkasto rumeni; horizontalna žlebova na ramenu; vel. odl. A $8,2 \times 5,6$ cm, vel. odl. B $4,9 \times 5,5$ cm, db. 0,6–0,8 cm.

6 drevesni panj 1, severni del, SE 2

Odlomek dna in ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina svetlo rumenkasto rjava do temno sivkasto rjava, gladka notranja površina temno sivkasto rjava; metličenje na zunanjih površinah; rek. pr. d. 10,8 cm, ohr. v. 5,1 cm, db. 0,6–0,8 cm.

7 drevesni panj 1, severni del, SE 2

Odlomek dna in ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rdečkasto rjava do temno sivkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina rdečkasto rjava; rek. pr. d. 12 cm, ohr. v. 3 cm.

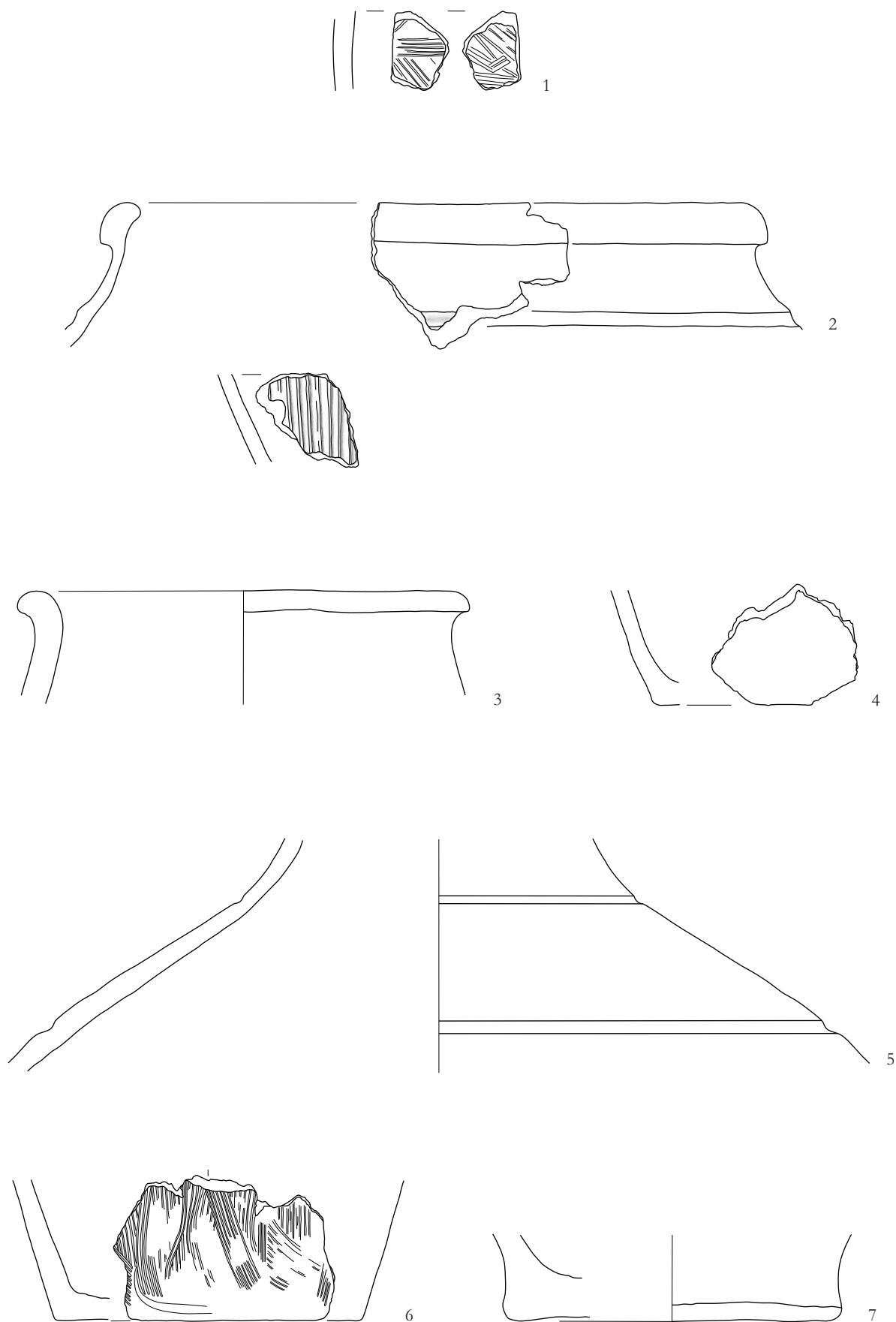

Tabla 1 Drevesni panj 1: 1 SE 3; 2–7 severni del, SE 2; keramika; 2 merilo 1 : 3, ostalo merilo 1 : 2.

8 drevesni panj 1, severni del, SE 2

Odlomek uteži; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo kremena in sljude; gladka zunanja površina svetlo rdečkasto rumena; ohranjen del luknje; vel. odl. $4,9 \times 5,1$ cm.

12 drevesni panj 1, SE 2

Del kamnitih žrmlj; vel. odl. $15,8 \times 14,2 \times 6$ cm.

9 drevesni panj 1, severni del, SE 2

Odlomek uteži; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo kremena in sljude; gladka zunanja površina svetlo rjavkasto rumena; ohranjen del luknje; vel. odl. $3,5 \times 2,7$ cm.

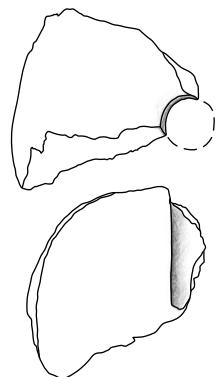

10 drevesni panj 1, severni del, SE 2

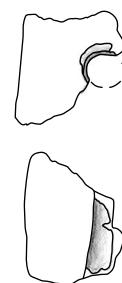
Odlomek uteži; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina svetlo rdečkasto rumena; vel. odl. $4,4 \times 3,6$ cm.

11 drevesni panj 1, severni del, SE 2

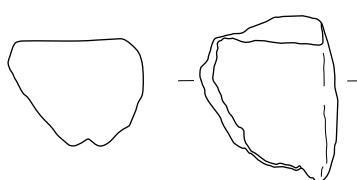
Odlomek uteži; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina svetlo rdečkasto rumena; vel. odl. $3,6 \times 2,8$ cm.

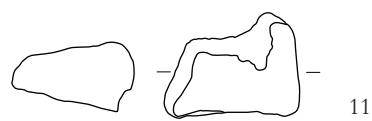
8

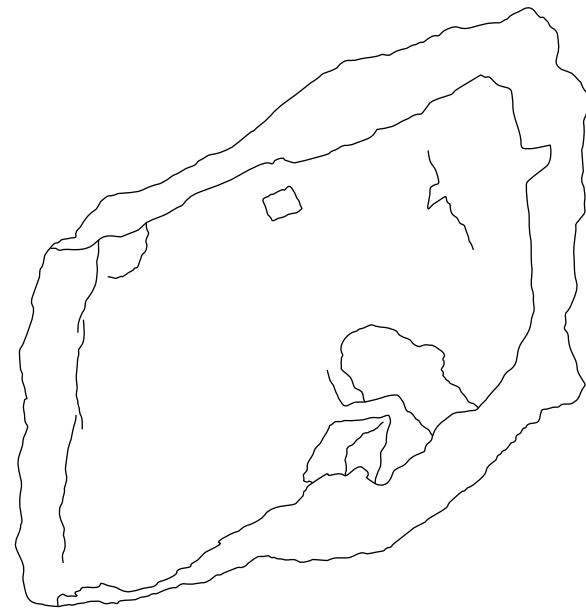
9

10

11

12

Tabla 2 Dreresni panj 1: severni del, SE 2; 12 kamen, ostalo keramika; merilo 1 : 2.

13 drevesni panj 1, južni del, SE 2

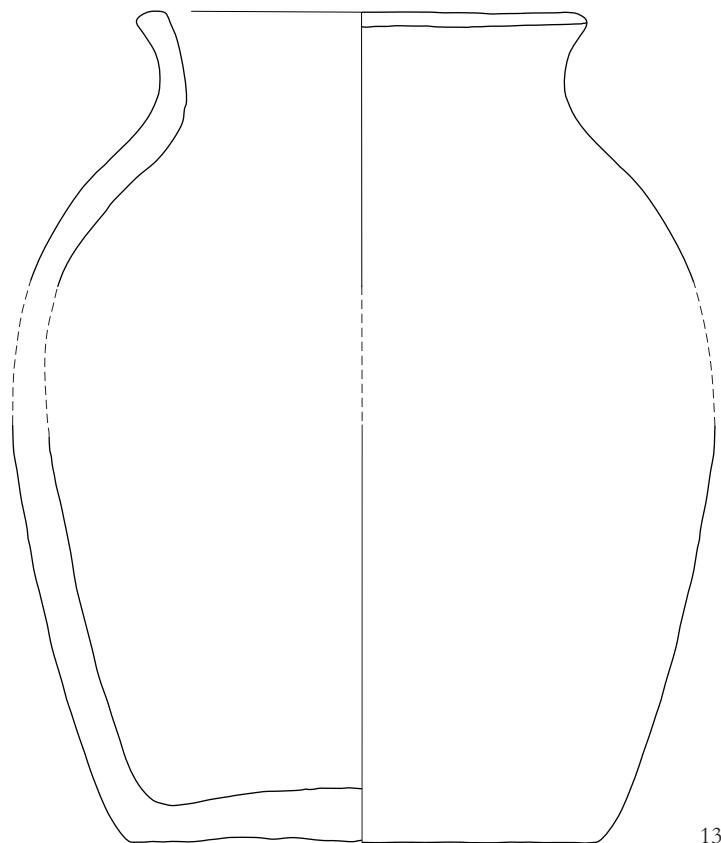
Odlomki ustja, ostenja in dna lonca; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremina, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina svetlo rjavkasto rumeni; rek. pr. u. 12 cm; rek. pr. d. 12,4 cm; rek. v. 21,2 cm; db. 0,6–1,3 cm.

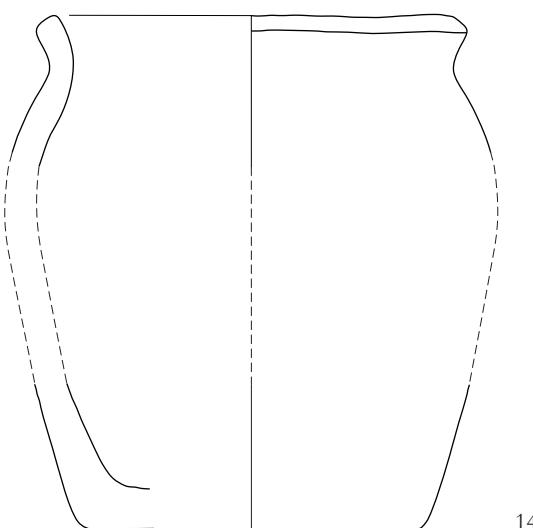
14 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomki ustja, ostenja in dna lonca; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremina, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina svetlo rdečkasto rumeni; rek. pr. u. 13,6 cm; rek. pr. d. 8,7 cm; rek. v. 12 cm; db. 0,7–1,3 cm.

13

14

Tabla 3 Drevesni panj 1: južni del, SE 2; keramika; merilo 1 : 2.

15 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude; gladki zunanja in notranja površina sivkasto rjavi; rek. pr. u. 19 cm, ohr. v. 2,9 cm, db. 0,6 cm.

16 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek ostenja sklede; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude; gladki zunanja in notranja površina rumenkasto rjavi; vel. odl. $3 \times 6,4$ cm, db. 0,15–0,3 cm.

17 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek dna in ostenja sklede; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude; gladki zunanja in notranja površina rdečkasto rumeni; pr. d. 7 cm, ohr. v. 2 cm, db. 0,8–1 cm.

18 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka površina v celoti prežgana; vel. odl. $2,4 \times 4,9$ cm, db. 0,8–1,3 cm.

19 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek ustja lonca; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka površina v celoti prežgana; vel. odl. $3,1 \times 4,5$ cm, db. 0,9–1,2 cm.

20 drevesni panj 1, severni del, SE 2

Odlomek dna in ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina rjavi do temno sivkasto rjavi; rek. pr. d. 15,8 cm, ohr. v. 2,7 cm, db. 0,5–0,7 cm.

21 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek dna in ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina sivkasto rjavi; rek. pr. d. 9 cm, ohr. v. 4,1 cm, db. 0,7 cm.

22 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek dna in ostenja posode; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina svetlo rjavi; rek. pr. d. 14 cm, ohr. v. 2,2 cm, db. 0,8 cm.

23 drevesni panj 1, SE 2

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; hrapavi zunanja in notranja površina rjavi do zelo temno sivkasto rjavi; metličenje; vel. odl. $6,9 \times 7,9$ cm; db. 1–1,2 cm.

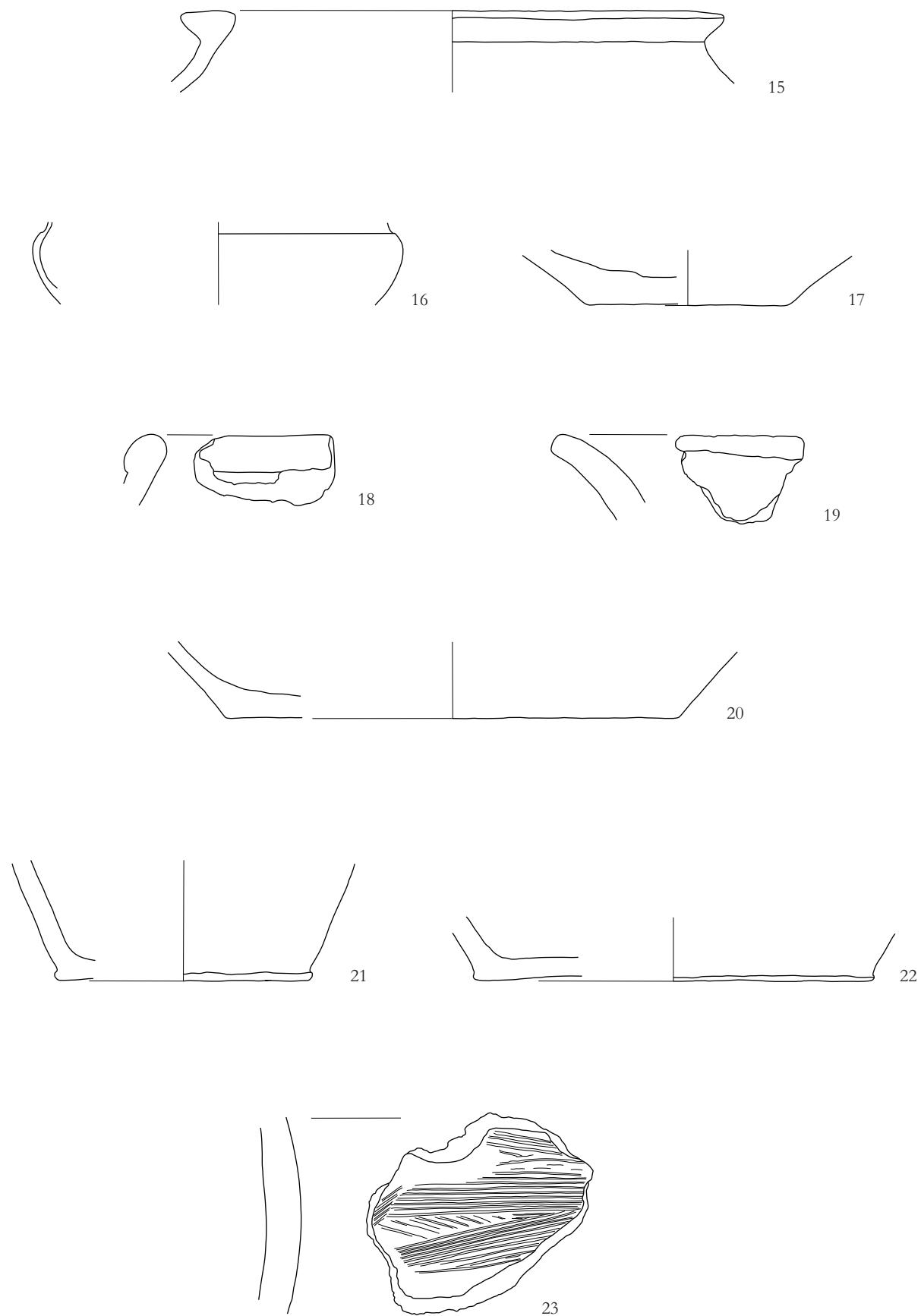

Tabla 4 Drevesni panj 1: 15–19, 21–22 južni del, SE 2, 20 severni del, SE 2, 23 SE 2; keramika; merilo 1 : 2.

24 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja pladnja/pekača; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; gladki zunanja in notranja površina rdečkasto rumeni; vel. odl. $3 \times 9,8$ cm.

25 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja pladnja/pekača; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; gladki zunanja in notranja površina svetlo rdečkasto rumeni; vel. odl. $4,2 \times 5,7$ cm.

26 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja pladnja/pekača; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; gladki zunanja in notranja površina rdečkasto rumeni; vel. odl. $4 \times 6,8$ cm.

27 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek keramičnega predmeta (kalup?); prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; hrapavi zunanja in notranja površina rdečkasto rumeni; vel. odl. $7,6 \times 6,9$ cm; db. $1,2-3,5$ cm.

28 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Hišni lep z odtisi šibja; vel. odl. $10,1 \times 8$ cm, db. $1,3-2,9$ cm.

29 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Hišni lep z odtisi šibja; vel. odl. $8,7 \times 6,6$ cm, db. $0,6-2,3$ cm.

30 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Hišni lep z odtisi šibja; vel. odl. $7,7 \times 7,4$ cm, db. $1,4-3,1$ cm.

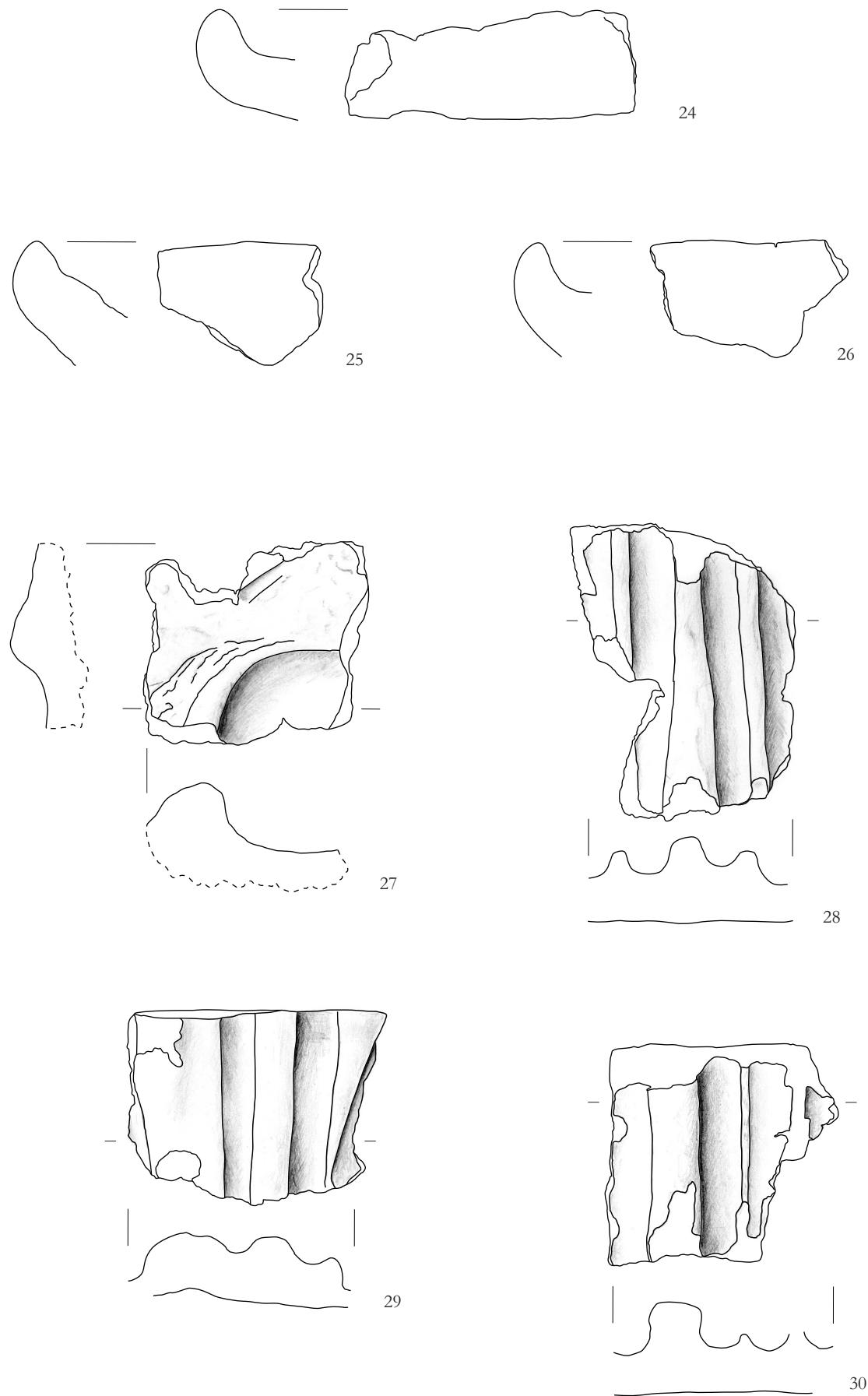

Tabla 5 Drevesni panj 1: južni del, SE 2; 24–27 keramika, ostalo lep; merilo 1 : 2.

31 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Hišni lep z odtisi šibja; vel. odl. $8,7 \times 7,4$ cm, db. 1,2–2,6 cm.

32 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Hišni lep z odtisi šibja; vel. odl. $7,9 \times 7,6$ cm, db. 1,5–2,5 cm.

33 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Hišni lep z odtisi šibja; vel. odl. $7,6 \times 6,5$ cm, db. 1,2–3,3 cm.

34 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek ustja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina rjavi do temno sivkasto rjavi; rek. pr. u. 18 cm, ohr. v. 2,5 cm, db. 0,5–0,8 cm.

35 drevesni panj 1, južni del, SE 2

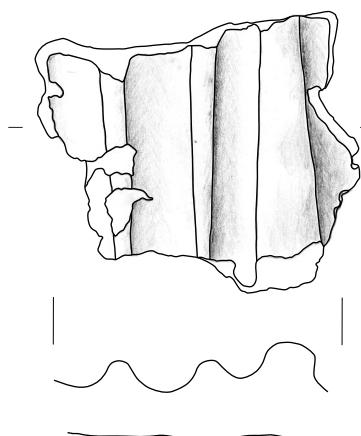
Odlomek ostenja posode; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina rjavi do temno sivkasto rjavi; koleščkanje; vel. odl. $2,4 \times 2,1$ cm, db. 0,3 cm.

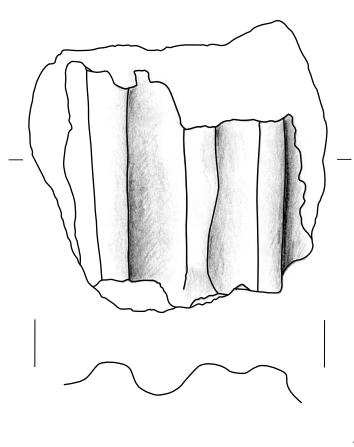
36 drevesni panj 1, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina temno sivi; rek. pr. u. 10,8 cm, ohr. v. 1,4 cm, db. 0,4 cm.

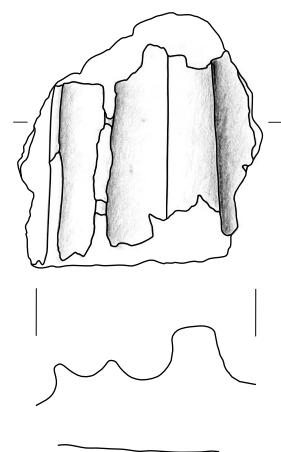

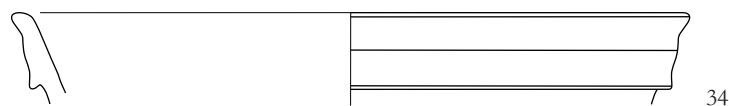
31

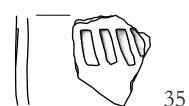
32

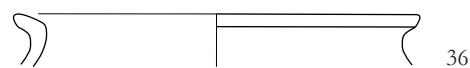
33

34

35

36

Tabla 6 Drevesni panj 1: južni del, SE 2; 31–33 lep, ostalo keramika; merilo 1 : 2.

37 drevesni panj 1, SE 2

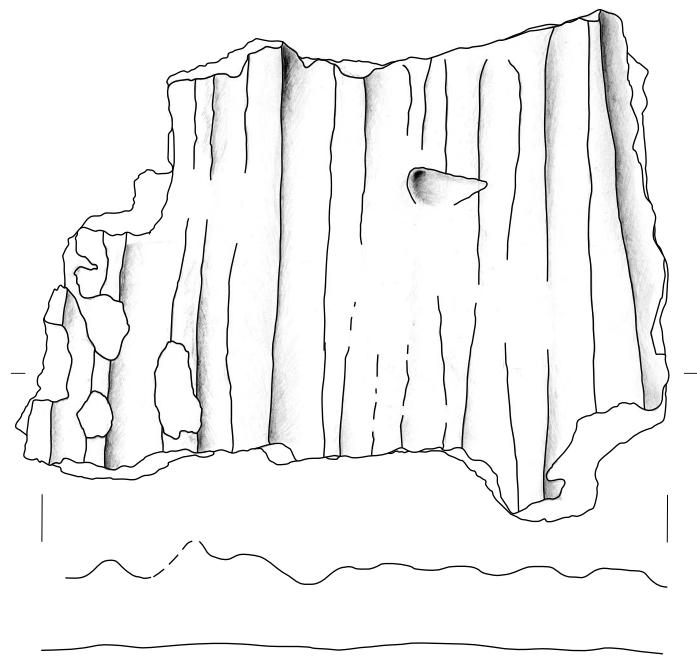
Hišni lep z odtisi šibja; vel. odl. $17,2 \times 13,5$ cm,
db. 1,7–2,8 cm.

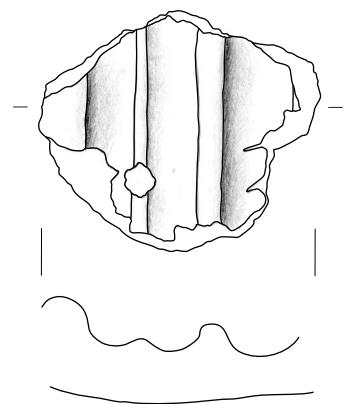
38 drevesni panj 1, SE 2

Hišni lep z odtisi šibja; vel. odl. $7,6 \times 6,4$ cm,
db. 1,4–2,5 cm.

37

38

Tabla 7 Drevesni panj 1: SE 2; lep; merilo 1 : 2.

39 drevesni panj 7, severni del, SE 5

Odlomek ustja in ostenja lonca; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina rdečkasto rjava do črna, gladka notranja površina zelo temno sivkasto rjava; rek. pr. u. 15,6 cm, ohr. v. 5 cm, db. 0,5–0,8 cm.

40 drevesni panj 7, SE 5

Odlomek roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina temno rdečkasto rjava do črna, rahlo hrapava notranja površina črna; metličenje na notranji površini; vel. odl. 2,8 × 3,3 cm, db. 0,7–1 cm.

41 drevesni panj 7, SE 5

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina rjavi; metličenje na zunanji in notranji površini; vel. odl. 6 × 2,6 cm, db. 0,5–0,6 cm.

42 drevesni panj 7, SE 5

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja in rahlo hrapava notranja površina temno sivkasto rjava; ovalna aplika z vtisom na zunanji površini, metličenje na notranji površini; vel. odl. 6,4 × 6,3 cm, db. 0,6–0,7 cm.

43 drevesni panj 7, SE 5

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rjava, rahlo hrapava notranja površina temno sivkasto rjava; metličenje na zunanji in notranji površini; vel. odl. 6,5 × 5,4 cm, db. 0,5 cm.

44 drevesni panj 7, SE 5

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja in notranja površina temno rjava; metličenje na zunanji in notranji površini; vel. odl. 2,7 × 2,6 cm, db. 0,8 cm.

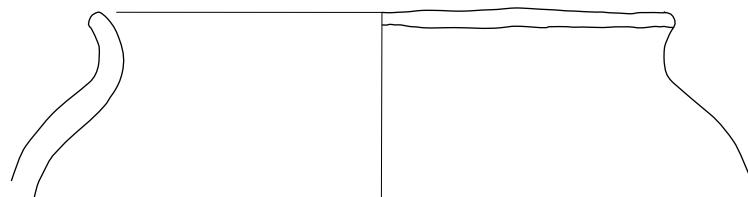
45 drevesni panj 7, SE 5

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rjava, rahlo hrapava notranja površina črna; metličenje na zunanji in notranji površini; vel. odl. 5,1 × 3,1 cm, db. 0,6–0,7 cm.

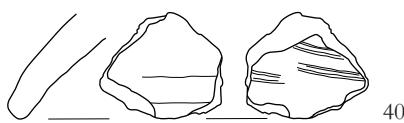
46 drevesni panj 7, SE 5

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rjava, rahlo hrapava notranja površina črna; metličenje na zunanji in notranji površini; vel. odl. 4,4 × 4,2 cm, db. 0,5–0,7 cm.

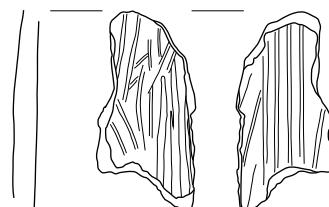

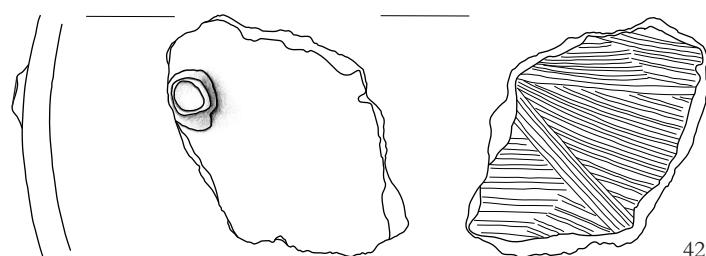
39

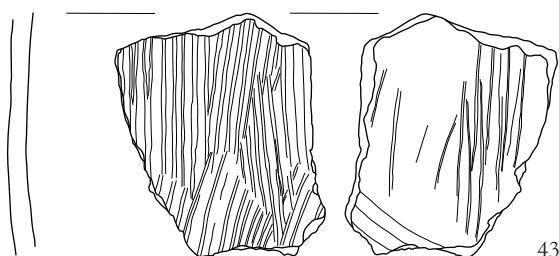
40

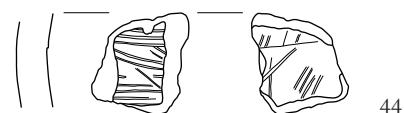
41

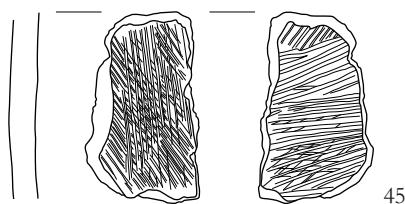
42

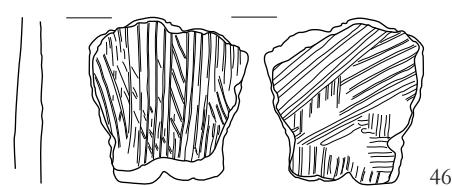
43

44

45

46

Tabla 8 Drevesni panj 7: SE 5; keramika; merilo 1 : 2.

47 drevesni panj 7, SE 5

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina svetlo rdečkasto rumena do svetlo rjava, rahlo hrapava notranja površina svetlo rjava; metličenje na zunanjih površinah; vel. odl. $5,4 \times 5,8$ cm, db. 1–1,3 cm.

48 drevesni panj 7, SE 5

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina svetlo rdečkasto rumeni; žlebljena horizontalna linija in nanjo pripete poševne linije; vel. odl. $3,1 \times 3,6$ cm, db. 0,7–0,9 cm.

49 drevesni panj 7, SE 5

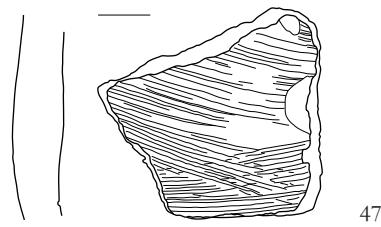
Odlomek dna in ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina zelo svetlo rjava, rahlo hrapava notranja površina rjavkasto siva; rek. pr. d. 12,8 cm, ohr. v. 3,5 cm, db. 0,8–1,2 cm.

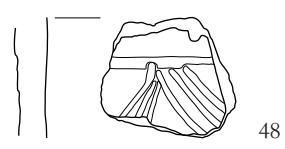
50 drevesni panj 7, SE 2

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina črni; metličenje na zunanjih in notranjih površinah; vel. odl. $6,8 \times 3,9$ cm, db. 0,6–0,7 cm.

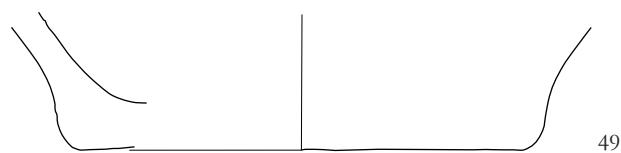

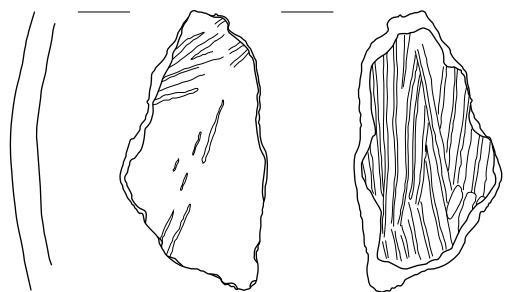
47

48

49

50

Tabla 9 Drevesni panj 7: 47–49 SE 5, 50 SE 2; keramika; merilo 1 : 2.

51 drevesni panj 8, SE 3

Odlomka roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina rdečkasto rjavi; vel. odl. A $3,4 \times 2,2$ cm, vel. odl. B $3,2 \times 5,8$ cm, db. 1,2–1,8 cm.

52 drevesni panj 8, SE 3

Odlomek roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina rdečkasto rjavi; vel. odl. $3 \times 2,9$ cm, db. 0,8–1,1 cm.

53 drevesni panj 8, SE 3

Odlomek roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina rdečkasto rjavi; vel. odl. $1,7 \times 2,4$ cm, db. 0,6–0,8 cm.

54 drevesni panj 8, SE 3

Odlomek ustja posode; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude in keramike; gladka zunanja površina sivkasto rjava, gladka notranja površina svetlo rjava; rek. pr. u. 14 cm, ohr. v. 1 cm, db. 0,6–0,8 cm.

55 drevesni panj 8, SE 3

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rjava, rahlo hrapava notranja površina črna; metličenje na zunanji površini; vel. odl. $9,6 \times 15,8$ cm, db. 1,2–1,3 cm.

56 drevesni panj 8, SE 3

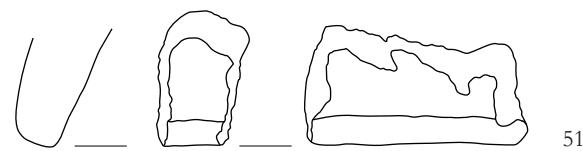
Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rdeča, rahlo hrapava notranja površina črna; metličenje na zunanji površini; vel. odl. $7,8 \times 5,8$ cm, db. 1,4–1,7 cm.

57 drevesni panj 8, SE 3

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rdečkasto rumena, rahlo hrapava notranja površina rjava; metličenje na zunanji in notranji površini; vel. odl. $4,8 \times 6,3$ cm, db. 1,1–1,2 cm.

51

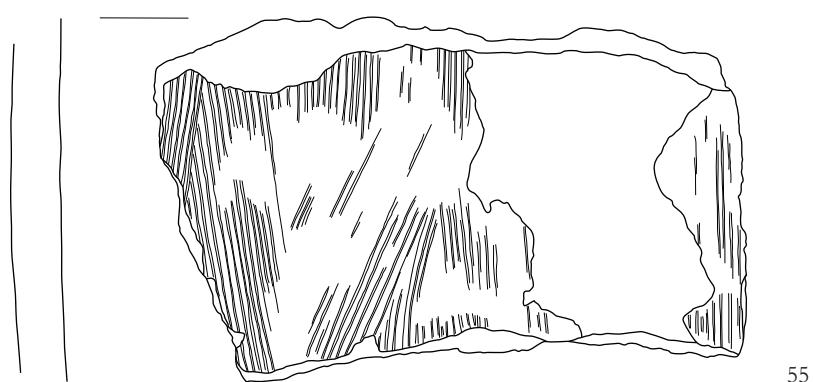
52

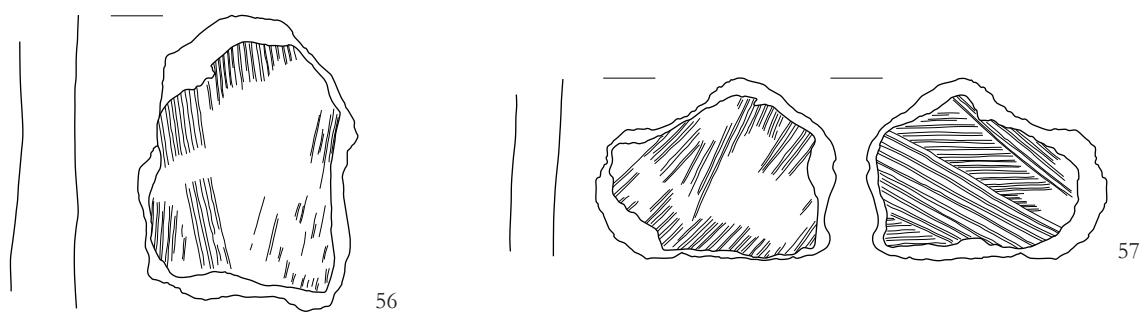
53

54

55

56

57

Tabla 10 Drezesni panj 8: SE 3; keramika; merilo 1 : 2.

58 drevesni panj 9, SE 2

Odlomek ustja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina svetlo rumenkasto rjavi; vel. odl. $2,6 \times 2,7$ cm, db. 0,3–0,8 cm.

59 drevesni panj 10, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; gladki zunanja in notranja površina zelo svetlo rjavi; rek. pr. u. 24 cm, ohr. v. 3,1 cm, db. 0,5–0,8 cm.

60 drevesni panj 10, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina svetlo rjavi; rek. pr. u. 15,9 cm, ohr. v. 3 cm, db. 0,3–0,7 cm.

61 drevesni panj 11, severni del, SE 2

Odlomek ustja in vratu flašaste posode; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude; gladki zunanja in notranja površina svetlo sivi; horizontalno rebro; luknja na vratu; pr. u. 10,9 cm, ohr. v. 2,3 cm, db. 0,4–0,6 cm.

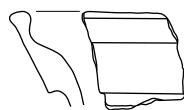
62 drevesni panj 11, severni del, SE 2

Odlomek ustja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; gladki zunanja in notranja površina zelo svetlo rjavi; rek. pr. u. 18 cm, ohr. v. 2,7 cm, db. 0,6–0,8 cm.

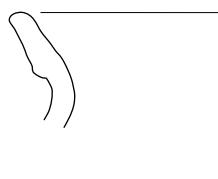
63 drevesni panj 11, severni del, SE 2

Odlomek ostenja posode; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; gladki zunanja in notranja površina zelo svetlo rjavi; rebro z vtisi topega predmeta; vel. odl. $3,2 \times 4$ cm, db. 0,4 cm.

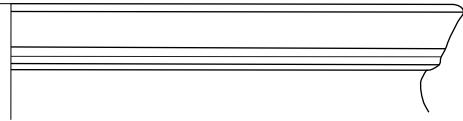

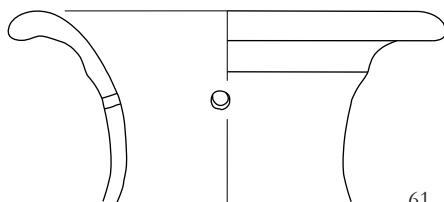
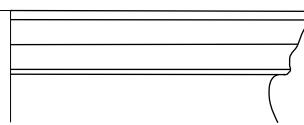
58

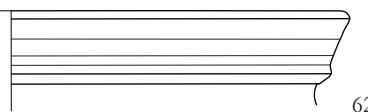
59

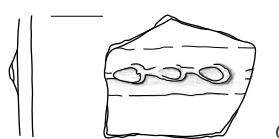
60

61

62

63

Tabla 11 58 *panj 9*: SE 2, 59–60 *panj 10*: SE 2, 61–63 *panj 11*: severni del, SE 2; keramika; merilo 1 : 2.

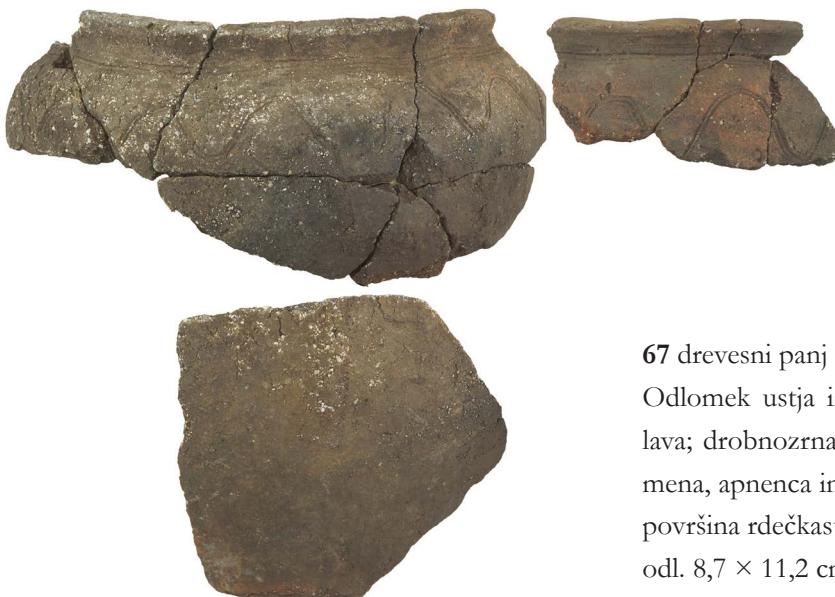
64 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomki roba in ostenja pokrova; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina svetlo rumenkasto rjava do siva, gladka notranja površina svetlo rumenkasto rjava; vtisi prsta na robu; vel. odl. 3,6 × 5,8 cm, db. 1–1,1 cm.

65 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomki lonca; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina rjavkasto rdeča do temno sivkasto rjava, gladka notranja površina rjava do temno sivkasto rjava; dvakratna žlebljena valovnica in horizontalne linije na zunanji površini, metličenje notranji površini; pr. u. 16 cm; rek. pr. d. 7,2 cm, v. 15,3 cm, db. 0,6–1 cm.

66 drevesni panj 14, južni del, SE 2

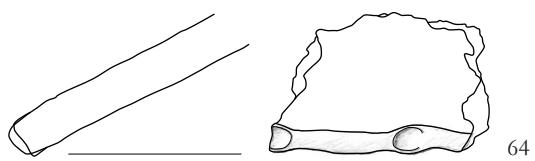
Odlomki ustja in ostenja lonca; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina rjav do temno sivkasto rjavi; večkratna žlebljena valovnica in horizontalne linije na zunanji površini; rek. pr. u. 40 cm; ohr. v. 8,7 cm, db. 0,9–1,2 cm.

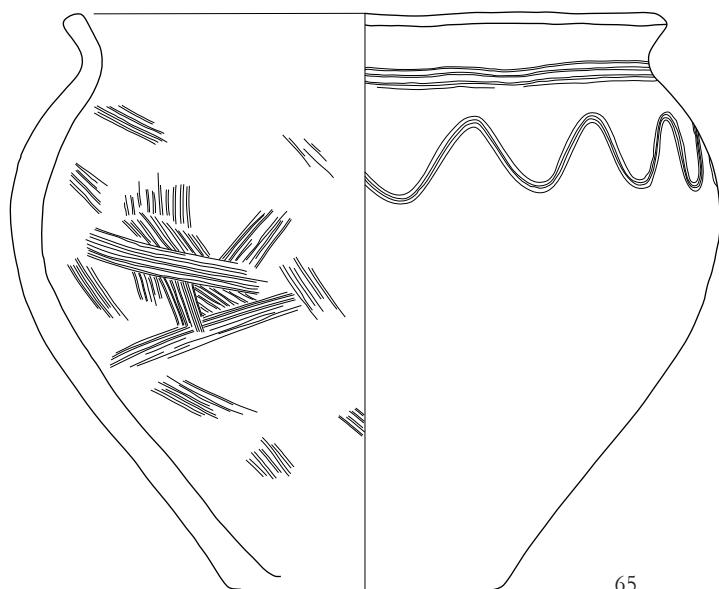
67 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; hrapavi zunanja in notranja površina rdečkasto rjavi do temno sivkasto rjavi; vel. odl. 8,7 × 11,2 cm, db. 0,7–1,1 cm.

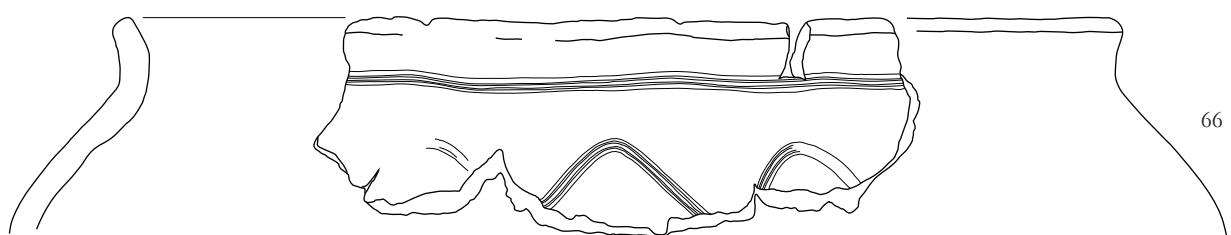

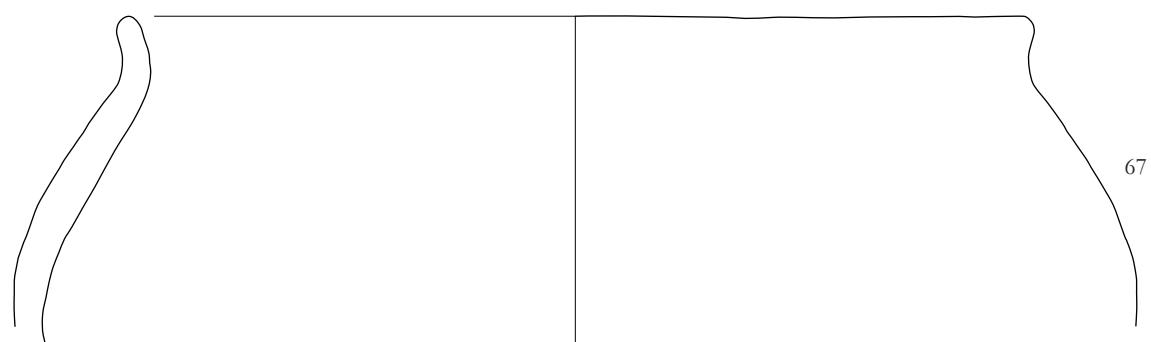
64

65

66

67

Tabla 12 Drevesni panj 14: južni del; keramika; 66 merilo 1 : 3, ostalo merilo 1 : 2.

68 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomki ustja in ostenja lonca; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina rdeča do temno sivkasto rjava, gladka notranja površina rdečkasto rjava; rek. pr. u. 16 cm; ohr. v. 3,6 cm, db. 0,7–0,9 cm.

69 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja posode; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude; gladki zunanja in notranja površina zelo temno sivi; rek. pr. u. 7,8 cm, ohr. v. 1,1 cm, db. 0,3–0,4 cm.

70 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ostenja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude; gladki zunanja in notranja površina temno rdečkasto rjav; horizontalna žlebljena linija; vel. odl. 2,2 × 5,2 cm, db. 0,3–0,5 cm.

71 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ostenja posode; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude; gladki zunanja in notranja površina zelo temno sivi; horizontalna žlebljena linija; vel. odl. 3 × 4,6 cm, db. 0,4–0,5 cm.

72 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Miniaturna skleda; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina svetlo rdečkasto rumena, notranja površina prežgana; pr. u. 3,7 cm, pr. d. 3 cm, v. 1,9 cm, db. db. 0,5–0,9 cm.

73 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja sklede; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; hrapava zunanja in rahlo hrapava notranja površina temno rdeči; rek. pr. u. 20 cm, ohr. v. 5 cm, vel. odl. 5 × 5,5 cm, db. 0,6–0,7 cm.

74 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja sklede; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina rumenkasto rdeči; vel. odl. 6,8 × 5,7 cm, db. 0,7–0,9 cm.

75 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomki roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina temno rdečkasto rjava, gladka notranja površina rumenkasto rjava; vel. odl. 4,8 × 5,2 cm, db. 1,2–1,7 cm.

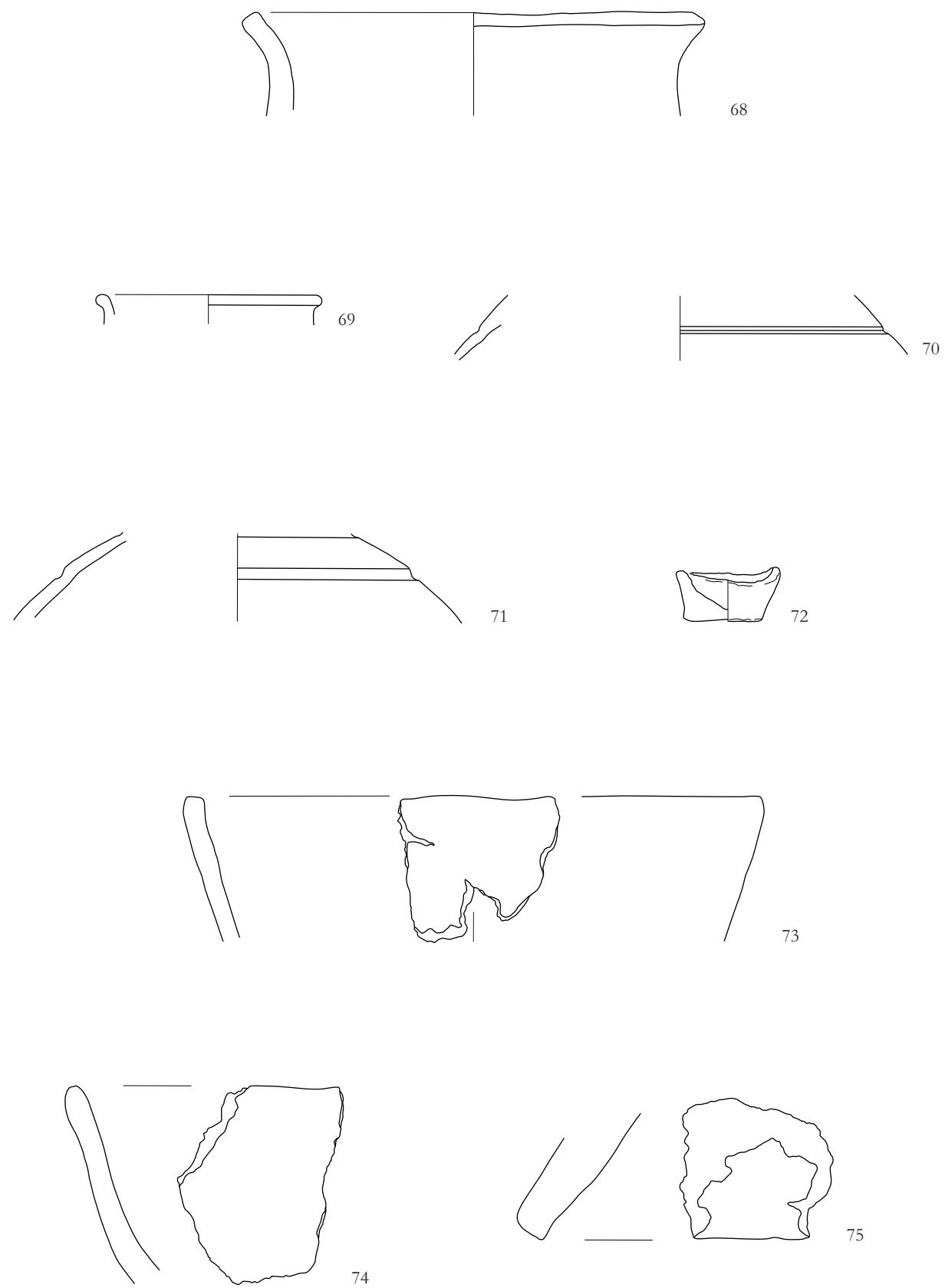

Tabla 13 Drezesni panj 14: južni del, SE 2; keramika; merilo 1 : 2.

76 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomki roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rjavkasto rdeča do temno rdečkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina rdečkasto rjava do temno sivkasto rjava; rek. pr. r. 33 cm; ohr. v. 4,8 cm, db. 1–2 cm.

77 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina temno rdečkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina rumenkasto rjava; vel. odl. $4,3 \times 5,1$ cm, db. 1–1,3 cm.

78 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rdeča do temno rdečkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina rumenkasto rdeča; metličenje na zunanji in notranji površini; vel. odl. $4 \times 5,2$ cm, db. 1–1,1 cm.

79 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina rdečkasto rumeni; metličenje; vel. odl. $3,7 \times 5,3$ cm, db. 1,3–1,5 cm.

80 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rdeča do temno rdečkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina zelo temno sivkasto rjava; metličenje; vel. odl. $6 \times 4,1$ cm, db. 1–1,2 cm.

81 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina rdečkasto rumeni; metličenje na zunanji in notranji površini; vel. odl. $4 \times 4,1$ cm, db. 1 cm.

82 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina rumenkasto rdeči; metličenje; vel. odl. $3,8 \times 3,7$ cm, db. 1 cm.

83 drevesni panj 14, južni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; rahlo hrapava zunanja površina temno sivkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina zelo svetlo rjava do temno sivkasto rjava; rek. pr. u. 17,6 cm, ohr. v. 2,4 cm, db. 0,5–0,6 cm.

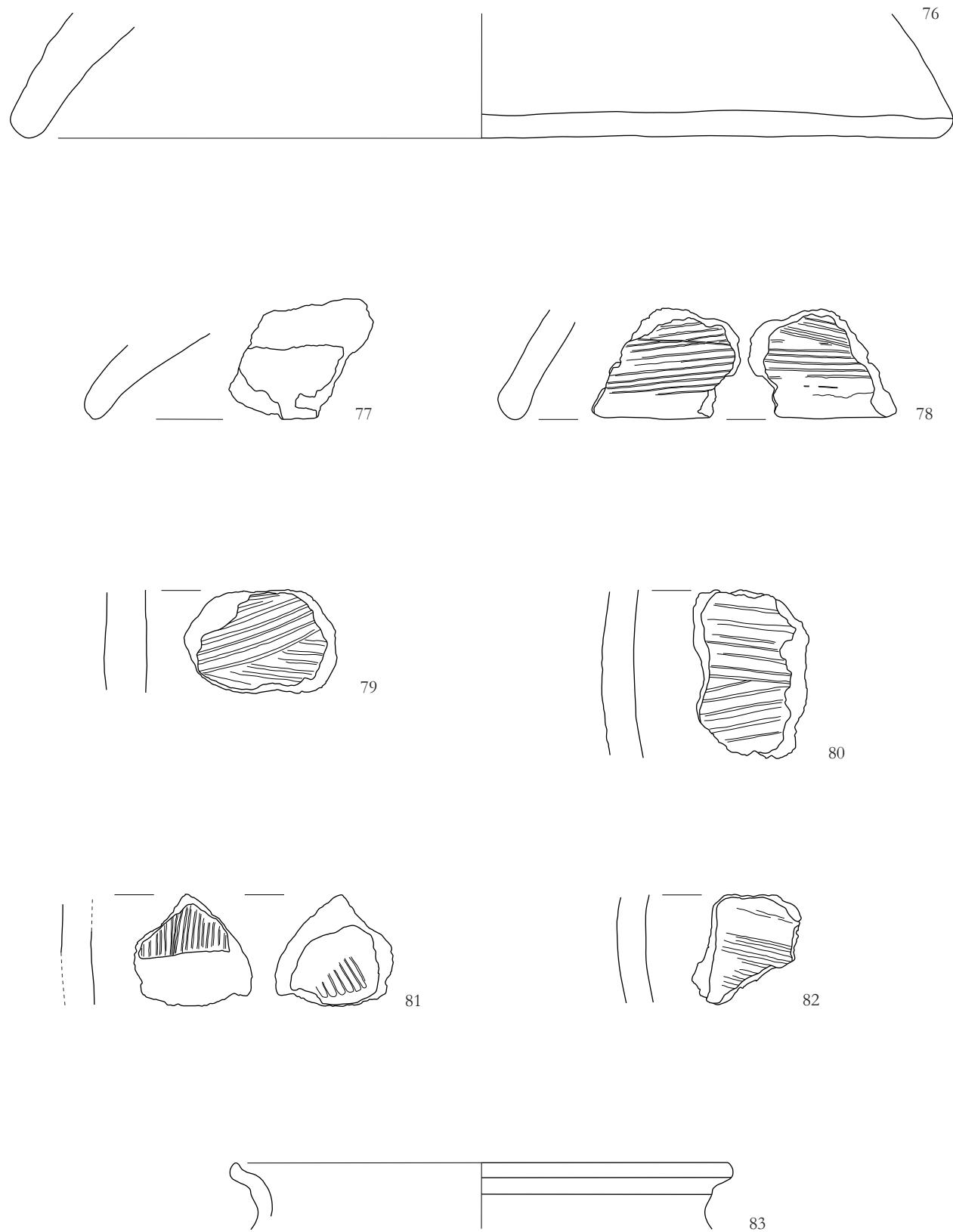

Tabla 14 Drevesni panj 14: južni del, SE 2; keramika; merilo 1 : 2.

84 drevesni panj 14, SE 2

Odlomka noge in peresovine bronaste fibule; dl. odl. pere-
sovine 0,8 cm, š. peresovine

0,8 cm, v. peresovine 0,8 cm, odl. odl. noge 1,1 cm,
š. noge 0,4 cm.

85 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomka ustja in ostenja sklede; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina temno rjava, gladka notranja površina rjavkasto rdeča; rek. pr. u. 15,9 cm, ohr. v. 2,4 cm, db. 1,1 cm.

86 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja sklede; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina rjavkasto rdeča, gladka notranja površina rdečkasto rumena; vel. odl. 3 × 3 cm, db. 0,7–1 cm.

87 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja posode; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina zelo temno sivkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina črna; horizontalni žlebovi; vel. odl. 2,9 × 2 cm, db. 0,4–0,6 cm.

88 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek ostenja skledice; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina črni; metličenje na zunanji površini; vel. odl. 3,3 × 4,9 cm, db. 0,5–0,6 cm.

89 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek dna in ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska

masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rdečkasto rumena do rumenkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina rjava; metličenje; rek. pr. d. 7,8 cm, ohr. v. 4,4 cm, db. 1–1,2 cm.

90 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja posode; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina zelo temno sivi; vel. odl. 1,8 × 2,2 cm, db. 0,4–0,5 cm.

91 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rumenkasto rdeča, rahlo hrapava notranja površina rdečkasto rumena; metličenje na zunanji in notranji površini; vel. odl. 3,2 × 3,6 cm, db. 1,2 cm.

92 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina rjavkasto rdeča, gladka notranja površina rdečkasto rumena; vel. odl. 3,3 × 3,1 cm, db. 0,8–1,2 cm.

93 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek roba in ostenja pekve; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rjavkasto rdeča, rahlo hrapava notranja površina rdečkasto rumena; vel. odl. 3,2 × 5,7 cm, db. 1,2 cm.

94 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek miniaturne sklede; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina svetlo rdečkasto rumeni; pr. u. 5 cm, pr. d. 4 cm, v. 1,3 cm, db. 0,4–0,5 cm.

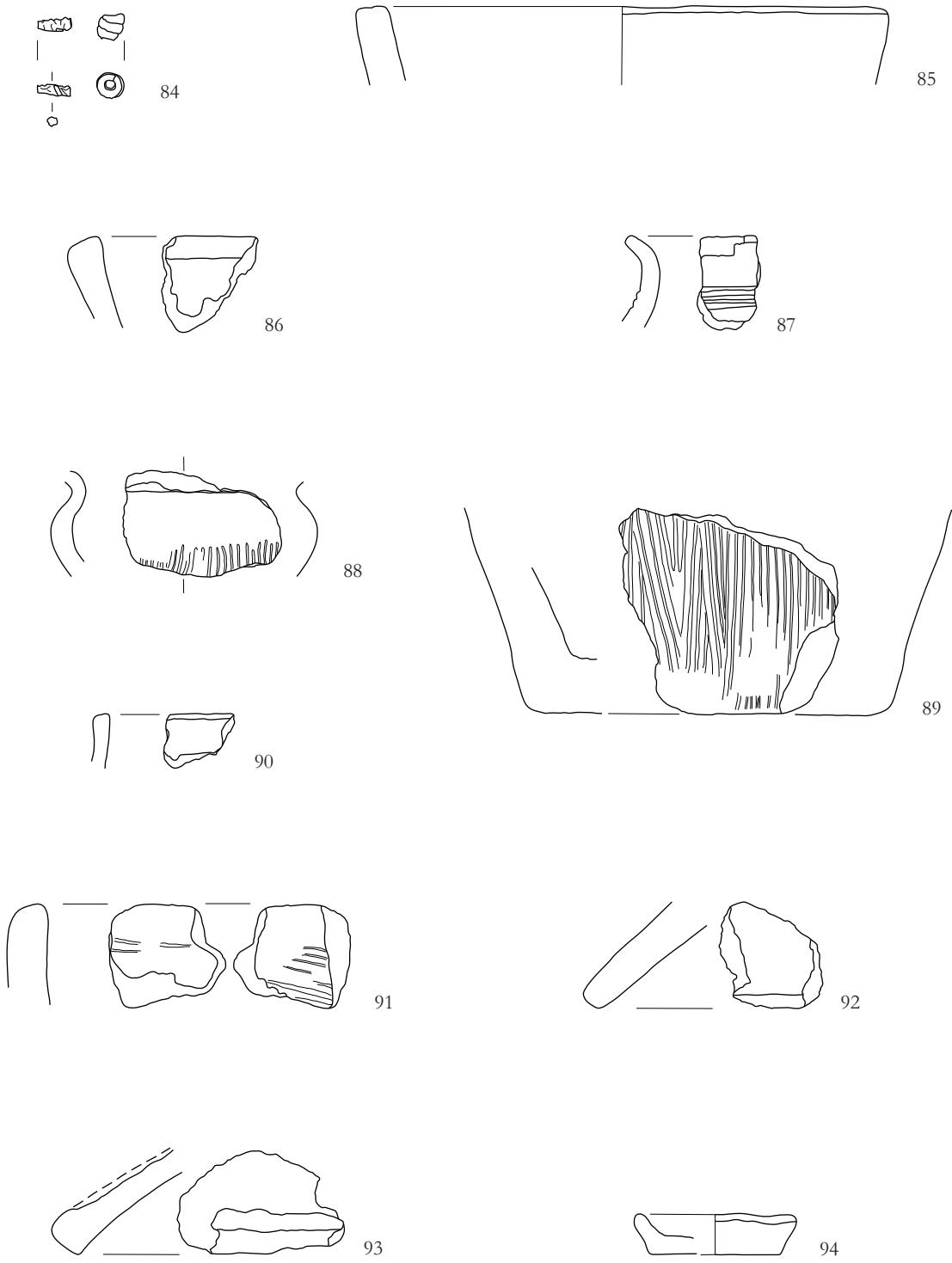

Tabla 15 Drezesni panj 14: 84 SE 2, 85–94 severni del, SE 2; 84 bron, ostalo keramika; merilo 1 : 2.

95 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek dna posodice?; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka površina temno rdeča; pr. d. 2 cm, ohr. v. 1,6 cm.

96 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek dna posode; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesjo sljude; gladki zunanja in notranja površina zelo temno sivi; rek. pr. d. 3,4 cm, ohr. v. 1,2 cm, db. 0,2–0,4 cm.

97 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rumenkasto rjava, rahlo hrapava notranja površina rdečkasto rumena; metličenje na notranji površini; vel. odl. 4,1 × 5,3 cm, db. 0,9–1,1 cm.

98 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Keramična predmet – kroglica z luknjo na površini; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka površina rumenkasto rjava do črna; pr. 3,7–4 cm, v. 3 cm.

99 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek uteži zaobljeno oglate oblike v preseku; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesjo kremena, apnenca, sljude in železovih oksidov; hrapava površina zelo svetlo rjava do zelo svetlo rdečkasto rumena; vel. odl. 6,1 × 5,8 × 5,8 cm.

100 drevesni panj 14, severni del, SE 2

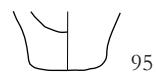
Odlomek uteži oglate oblike v preseku; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesjo kremena, apnenca, sljude in železovih oksidov; rahlo hrapava površina rjavkasto siva; ohranjena luknja; vel. odl. 7,6 × 6 × 4,9 cm.

101 drevesni panj 14, severni del, SE 2

Odlomek ustja in ostenja krožnika; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi sljude in keramike; gladka zunanja površina zelo svetlo rdečkasto rumena, na zunanjem delu ustja rumen lošč, na notranji površini ostanki zelenega in rumenega lošča; vrezane linije; rek. pr. u. 26 cm, ohr. v. 2,3 cm.

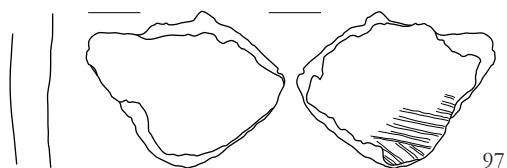

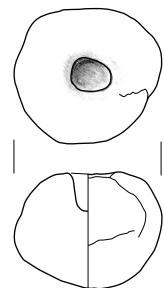
95

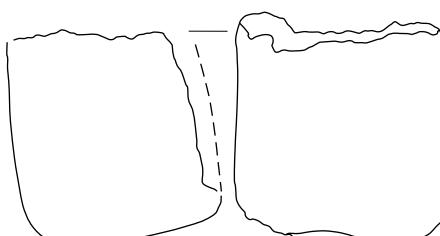
96

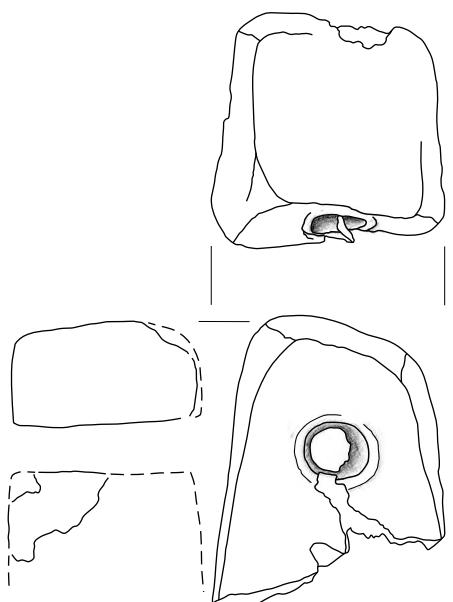
97

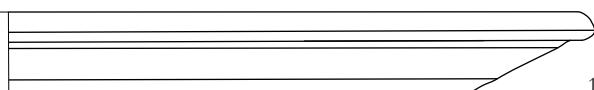
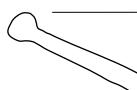
98

99

100

101

Tabla 16 Drevesni panj 14: severni del, SE 2; keramika; merilo 1 : 2.

102 drevesni panj 17, SE 2

Odlomek prenosnega ognjišča ali pekve; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; hrapava zunanja površina rumenkasto rdeča, rahlo hrapava notranja površina temno rjavkasto rdeča; rek. pr. r. 17,8 cm, ohr. v. 3,7 cm, db. 1,7–2,3 cm.

103 drevesni panj 17, SE 2

Odlomek roba in ostenja pokrova; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; hrapava zunanja površina rdečkasto rumena do rjavkasto rumena, hrapava notranja rumenkasto rjava; vel. odl. cm, db. 3,2–4,8 cm.

104 drevesni panj 17, SE 2

Odlomek ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rumenkasto rjava do črna, hrapava notranja površina črna; metličenje; vel. odl. 4,2 × 4,4 cm, db. 1–1,3 cm.

105 drevesni panj 17, SE 2

Odlomek svitka; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, sljude in železovih oksidov; rahlo hrapava površina svetlo rumenkasto rjava; ohr. d. 3 cm, š. 2,3–2,7 cm.

106 drevesni panj 17, SE 2

Odlomek ustja in ostenja lonca; izdelava na vretenu; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; rahlo hrapavi zunanja in notranja površina sivkasto rjavi; rek. pr. u. 16 cm, ohr. v. 1,9 cm, db. 0,3–0,6 cm.

107 drevesni panj 20, SE 5

Odlomek ustja in ostenja lonca; prostoročna izdelava; zelo finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladki zunanja in notranja površina zelo svetlo rjavi; rek. pr. u. 10,9 cm, ohr. v. 2,3 cm, db. 0,4–0,6 cm.

108 drevesni panj 20, SE 5

Odlomki ustja, ostenja in dna lonca; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena, apnenca in sljude; gladka zunanja površina rjava do temno sivkasto rjava, gladka notranja površina rumenkasto rjava; rek. pr. u. 23 cm, rek. pr. d. 21 cm, ohr. v. A 11,2 cm, ohr. v. B 2,5 cm, db. 0,8–1,4 cm.

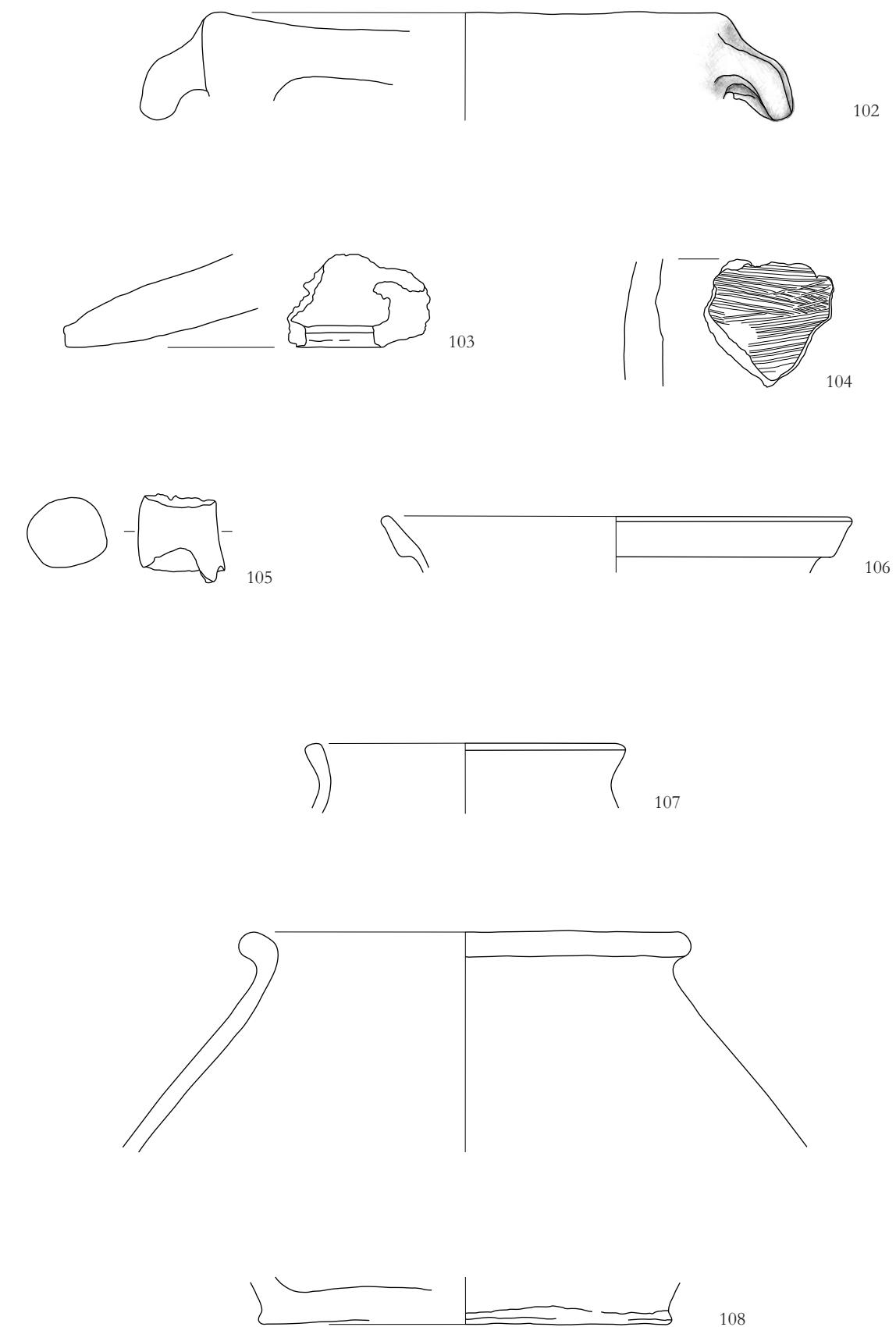

Tabla 17 102–106 *panj 17: SE 2, 107–108 *panj 20: SE 5; keramika; 108 merilo 1 : 3, ostalo merilo 1 : 2.**

109 drevesni panj 21, SE 2

Odlomek svitka; prostoročna izdelava; finozrnata lončarska masa s primesmi kremena, sljude in železovih oksidov; rahlo hrapava površina rumenkasto rjava; rek. pr. 9 cm, ohr. v. 2,8 cm, š. 2,6 cm.

110 drevesni panj 21, SE 2

Del kamnitih žrmelj; vel. odl. 26,3 × 19,4 × 7,4 cm.

111 drevesni panj 35, SE 3

Odlomek ustja in ostenja posode; prostoročna izdelava; drobnozrnata lončarska masa s primesmi kremena in sljude; rahlo hrapava zunanja površina rjavkasto rdeča do črna, hrapava notranja površina rjavkasto rdeča; vel. odl. 2,8 × 3,6 cm, db. 1 cm.

112 drevesni panj 35, SE 3

Obdelan peščenjak; ohr. dl. 5,5 cm,
š. 1,6 cm.

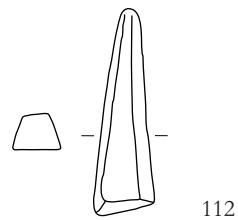
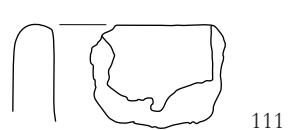
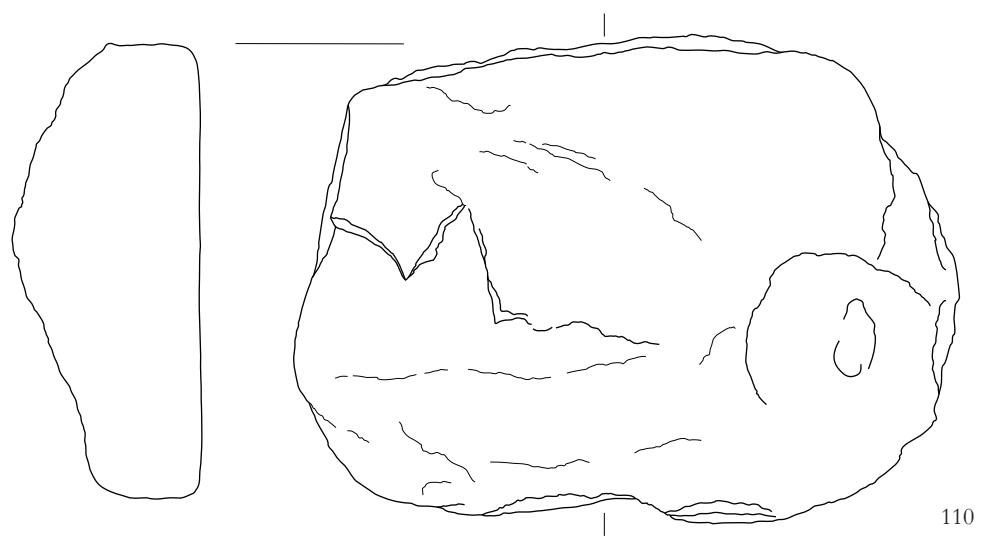
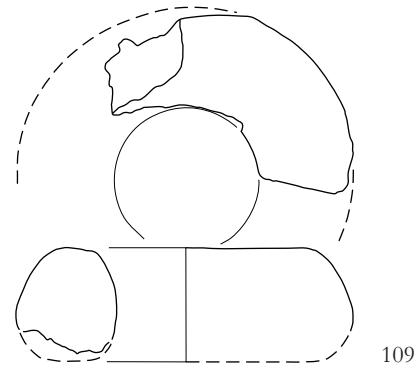

Tabla 18 109–110 panj 21: SE 2, 111–112 panj 35: SE 3; 109, 111 keramika, ostalo kamen; 111 merilo 1 : 3, ostalo merilo 1 : 2.

